

PREDLOG

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ODBRANI

Član 1.

U Zakonu o odbrani („Službeni glasnik RS”, br. 116/07, 88/09, 88/09 – dr. zakon, 104/09 – dr. zakon i 10/15), član 4. tačka 9) menja se i glasi:

„9) **odbrambeni interes** su: zaštita suverenosti, nezavisnosti i teritorijalne celovitosti Republike Srbije; zaštita bezbednosti države i njenih građana; očuvanje mira i bezbednosti u regionu i svetu; vojna neutralnost i saradnja i partnerstvo sa državama i međunarodnim organizacijama u oblasti bezbednosti i odbrane;”.

Član 2.

U članu 9. stav 2. tačka 7), briše se.

Posle stava 2. dodaje se stav 3, koji glasi:

„Godišnji izveštaj Vlade o stanju priprema za odbranu razmatra se na sednici nadležnog odbora Narodne skupštine.”

Član 3.

U članu 12. stav 2. tačka 8) menja se i glasi:

„8) usvaja Godišnji izveštaj o stanju priprema za odbranu i o tome izveštava Narodnu skupštinu;”

Član 4.

U članu 14. stav 2. tačka 17) menja se i glasi:

„17) planiranje, pripremanje i kontrolu sprovođenja mobilizacije i aktiviranje subjekata sistema odbrane za izvršavanje zadataka u ratnom i vanrednom stanju, u skladu sa zakonom i odlukama nadležnih organa;”.

Tačka 19) menja se i glasi:

„19) određivanje programa obuke i uređivanje načina i postupka planiranja i sprovođenja planova obuke građana za odbranu zemlje preko nadležnih teritorijalnih organa Ministarstva odbrane, u saradnji sa subjektima sistema odbrane i Generalštabom Vojske Srbije;”.

U tački 20), posle reči: „planiranje” dodaju se zapeta i reč: „saradnja”.

Posle tačke 25) dodaje se tačka 25a), koja glasi:

„25a) uređivanje načina, postupka, racionalizacije i unapređenja saobraćaja i transporta ljudi i sredstava u sistemu odbrane;”.

U tački 27) posle reči: „vojnih kompleksa” briše se zapeta, a reči: „vojnih objekata i objekata vojne infrastrukture” zamenjuju se rečima: „i vojnih objekata”.

Tačka 35) menja se i glasi:

„35) donošenje akata o organizaciji Ministarstva odbrane i Vojske Srbije;”.

Tačka 39) menja se i glasi:

„39) bliže uređivanje načina i postupka izrade predloga srednjoročnog i finansijskog plana u Ministarstvu odbrane i Vojsci Srbije, u skladu sa zakonom kojim se uređuje budžetski sistem;”.

Posle tačke 58) dodaje se tačka 58a), koja glasi:

„58a) uređivanje planiranja razvoja sistema odbrane;”.

Član 5.

U članu 15. stav 2. tačka 5) posle reči: „pripremu” dodaje se reč: „predloga”.

Član 6.

U članu 21. dodaje se stav 2, koji glasi:

„Za potrebe obezbeđenja sredstava za finansiranje funkcionisanja i unapređenja službe traganja i spasavanja vojnih vazduhoplova i za razvoj sposobnosti Vojske Srbije za učešće u sistemu traganja i spasavanja za potrebe civilnog vazduhoplovstva može se osnovati budžetski fond.”

Član 7.

U članu 22. stav 2. briše se.

Dosadašnji st. 3. i 4. postaju st. 2. i 3.

U dosadašnjem stavu 3. koji postaje stav 2. posle reči: „Vojske Srbije”, dodaju se reči: „i civilne odbrane”.

U dosadašnjem stavu 4. koji postaje stav 3. reči: „iz stava 3. ovog člana” zamenjuju se rečima: „iz stava 2. ovog člana”.

Član 8.

U članu 23a stav 1. menja se i glasi:

„U Ministarstvu odbrane vodi se evidencija o poginulim, nestalim, ranjenim, zarobljenim i ubijenim pripadnicima oružanih snaga bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije za period od 1991. do 19. maja 1992. godine i evidencija o nestalim i poginulim pripadnicima Vojske Jugoslavije na teritoriji Savezne Republike Jugoslavije za period od 23. marta 1998. godine do 26. juna 1999. godine i za period od 23. marta 2001. godine do 30. juna 2001. godine, radi izdavanja isprava fizičkim licima i organima državne uprave koji rešavaju o pravima po osnovu učešća u oružanim sukobima i borbenim dejstvima, u skladu sa propisima kojima se uređuje upravni postupak i zaštita podataka o ličnosti.”

Član 9.

U članu 24. stav 2. tačka 3) menja se i glasi:

„3) organizuju i prate stanje priprema za odbranu subjekata iz delokruga svojih nadležnosti i odgovaraju za njihovo sprovođenje;”

Član 10.

U članu 29. stav 2. tačka 1) reči: „koji su sastavni deo Plana odbrane Republike Srbije”, brišu se.

Član 11.

U članu 39. stav 1. posle reči: „Republike Srbije” zapeta i reči: „granični pojas”, brišu se.

Član 12.

Naziv člana 44. i član 44. menjaju se i glase:

„Materijalno i finansijsko poslovanje

Član 44.

Ministar odbrane uređuje materijalno i finansijsko poslovanje Vojske Srbije i kontrolu troškova Vojske Srbije, u skladu sa propisima kojima se uređuje materijalno i finansijsko poslovanje i kontrola za budžetske korisnike.”

Član 13.

Posle člana 44. dodaje se naziv člana, koji glasi:

„Logistička podrška Vojske Srbije”.

Član 14.

U članu 45. stav 2. menja se i glasi:

„Logističku podršku iz stava 1. ovog člana obavljaju ustanove i jedinice Vojske Srbije, kao i vojne ustanove koje su organizaciono i funkcionalno vezane za Ministarstvo odbrane, u kojima se obavljaju poslovi za potrebe logističke podrške Vojske Srbije, koje nemaju status pravnog lica, odnosno koje posluju po propisima koji se primenjuju na budžetske korisnike.”

St. 3. i 4. brišu se.

Dosadašnji stav 5. postaje stav 3.

Član 15.

Posle člana 46. dodaju se naziv člana i član 46a, koji glase:

**„Vojne ustanove koje posluju po principu sticanja i raspodele
dobiti**

Član 46a

Logističku podršku iz člana 45. ovog zakona, kao i druge poslove za potrebe Ministarstva odbrane i Vojske Srbije mogu obavljati vojne ustanove koje su organizaciono i funkcionalno vezane za Ministarstvo odbrane, koje obavljaju proizvodnu i uslužnu delatnost, delatnost izgradnje i održavanja objekata infrastrukture, fizičko-tehničko obezbeđenje i druge delatnosti i posluju po principu sticanja i raspodele dobiti, a koje upisom u odgovarajući registar stiču status pravnog lica.

Pored vojnih ustanova iz stava 1. ovog člana, logističku podršku i druge poslove za potrebe Ministarstva odbrane i Vojske Srbije mogu obavljati i:

- 1) jednočlana privredna društva obrazovana od postojećih vojnih ustanova;
- 2) privredna društva i preduzetnici koji su osnovani i posluju u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva;
- 3) javna preduzeća i ustanove koje su osnovane i posluju u skladu sa propisima o javnim preduzećima i ustanovama.

Vojne ustanove iz stava 1. ovog člana i jednočlana privredna društva iz stava 2. tačka 1) ovog člana osniva Vlada, na predlog ministra odbrane.”

Član 16.

U članu 47. stav 2. briše se.

Član 17.

U članu 51. stav 1. menja se i glasi:

„Radnoj obavezi podležu svi za rad sposobni punoletni građani do navršene godine života u kojoj su, u skladu sa važećim propisima, ostvarili uslove za sticanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, a nemaju ratni raspored u Vojsci Srbije.”

Član 18.

Član 60a menja se i glasi:

„Član 60a

Način obučavanja i kategoriju građana koju će za potrebe odbrane zemlje obučavati Ministarstvo odbrane uređuje Vlada, na predlog ministra odbrane.”

Član 19.

U članu 62. dodaje se stav 3, koji glasi:

„Ostala privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici imaju obavezu da iz svog delokruga, na zahtev Ministarstva odbrane, dostavljaju podatke od značaja za odbranu.”

Član 20.

U članu 68. stav 5. briše se.

Član 21.

U članu 76. dodaje se novi stav 2, koji glasi:

„Udruženje koje deluje na teritoriji Republike Srbije, a svoje delovanje težišno zasniva u oblastima od značaja za odbranu i svojim programom i praktičnim delovanjem, masovnošću i organizovanošću doprinosi jačanju sistema odbrane, može steći status udruženja od posebnog značaja za odbranu.”

Dosadašnji st. 2. i 3. postaju st. 3. i 4.

Dosadašnji stav 3. koji postaje stav 4. menja se i glasi:

„Kriterijume i postupak za sticanje statusa udruženja od posebnog značaja za odbranu iz stava 2. ovog člana i dodelu sredstava iz stava 3. ovog člana propisuje ministar odbrane.”

Član 22.

U članu 81. stav 7. posle reči: „podležu bezbednosnoj proveri” dodaju se reči: „i izdaje im se odgovarajući sertifikat u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita tajnosti podataka.”

Član 23.

Član 102. menja se i glasi:

„Član 102.

Tajni podaci koji se odnose na sistem odbrane označeni kao podaci od interesa za nacionalnu bezbednost Republike Srbije, kao i tajni podaci nastali u radu komandi, jedinica i ustanova Vojске Srbije, čijim bi otkrivanjem neovlašćenim licima nastala šteta, štite se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita tajnosti podatka i ne mogu se učiniti dostupnim javnosti.

Tajnim podacima značajnim za sistem odbrane smatraju se:

1) podaci i dokumenta od značaja za sistem nacionalne bezbednosti, čijim bi otkrivanjem neovlašćenim licima mogla nastati šteta po interesu i ciljeve u oblasti odbrane;

2) podaci o planovima upotrebe Vojske Srbije, ratnoj organizaciji i formaciji komandi, jedinica i ustanova Vojske Srbije, podaci o borbenim i drugim materijalnim sredstvima, odnosno vrstama pokretnih stvari namenjenih potrebama odbrane, čijim bi otkrivanjem neovlašćenim licima mogla nastati šteta po operativnu i funkcionalnu sposobnost Vojske Srbije;

3) podaci o patentima značajnim za odbranu zemlje i sredstvima i uređajima namenjenim odbrani koji su u procesu usvajanja i ispitivanja;

4) podaci o vojnim objektima i drugim nepokretnostima značajnim za odbranu zemlje, izuzev podataka koji su prema propisima o zaštiti životne sredine neophodni za procenu uticaja na životnu sredinu;

5) podaci o preduzetim merama, radnjama i postupcima sadržani u odlukama, naređenjima, saopštenjima i drugim aktima u oblasti odbrane zemlje, čije bi otkrivanje nanelo štetu interesima snaga odbrane.

Vlada na predlog Ministarstva odbrane bliže uređuje podatke značajne za sistem odbrane koji se moraju čuvati i štititi u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita tajnosti podataka, poslove od posebnog značaja za sistem odbrane koje u državnim organima, preduzećima i drugim pravnim licima treba štititi primenom posebnih mera bezbednosti, kao i kriterijume za popunu radnih mesta na kojima se ovi zadaci i poslovi obavljaju.”

Član 24.

U članu 105. stav 3. menja se i glasi:

„Način pribavljanja, raspolaganja, korišćenja, upravljanja i održavanja nepokretnih stvari iz stava 1. ovog člana propisuje ministar odbrane.”

Posle stava 3. dodaje se novi stav 4, koji glasi:

„Način vođenja posebne evidencije o nepokretnostima iz stava 1. ovog člana i vrednosno praćenje pod uslovima propisanim zakonom kojim se uređuje državni premer i katastar, kao i način i postupak popisa nepokretnosti, propisuje ministar odbrane.”

Dosadašnji st. 4. i 5. postaju st. 5. i 6.

Član 25.

Posle člana 105. dodaje se novi član 105a, koji glasi:

„Član 105a

Stabilnu specifičnu opremu koja se koristi u Ministarstvu odbrane i Vojsci Srbije čine sve nepokretne stvari koje u toku eksplotacije rade u uslovima posebnog rizika, kao što su: kotlovi, oprema pod pritiskom, uređaji na gas, uređaji koji se koriste u eksplozivnoj sredini, instalacije i druga specifična oprema u oblasti odbrane.

Stabilna specifična oprema iz stava 1. ovog člana podleže tehničke kontrole koji vrše odgovorna stručna lica u Ministarstvu odbrane.

Način i uslove za obavljanje poslova tehničke kontrole nad stabilnom specifičnom opremom propisuje ministar odbrane.”

Član 26.

U članu 107b posle stava 7. dodaje se stav 8, koji glasi:

„Vojno pravobranilaštvo može po potrebi angažovati sudske veštace odgovarajuće struke sa liste sudskih veštaka.”

Član 27.

U članu 107g stav 1. reči: „iz sastava profesionalnih pripadnika Vojske Srbije”, brišu se.

Član 28.

Član 107d stav 1. menja se i glasi:

„Zaposleni u Vojnom pravobranilaštву су: sekretar Vojnog pravobranilaštva, pravobranilački pomoćnici, pravobranilački pripravnici i drugi profesionalni pripadnici Vojske Srbije zaposleni na administrativno tehničkim i drugim pratećim poslovima od značaja za rad Vojnog pravobranilaštva.”

Član 29.

U članu 108. stav 1. reči: „profesionalna vojna lica, koja su raspoređena” zamenjuju se rečima: „profesionalni pripadnici Vojske Srbije, koji su raspoređeni”.

Član 30.

Posle člana 108. dodaje se član 108a, koji glasi:

„Član 108a

Odredbe ovog zakona o pravima, obavezama i odgovornosti zaposlenih u Ministarstvu odbrane jednako se odnose na žene i muškarce.”

Član 31.

U članu 109. reči: „su prilozi koji sadrže sistematizovana radna mesta” zamenjuju se rečima: „je pregled broja sistematizovanih radnih i formacijskih mesta”.

Član 32.

U članu 112. stav 1. tačka 2), menja se i glasi:

„2) ako Ministarstvu odbrane ne dostavi podatke od značaja za odbranu iz svog delokruga (član 27. stav 1. i član 62. stav 3);”.

Član 33.

U članu 113. stav 1. tačka 1), briše se.

Tačke 6) i 7) menjaju se i glase:

„6) ako svoje pripreme i izvršavanje drugih zadataka i poslova ne uskladi sa Planom odbrane Republike Srbije i odlukama i zahtevima nadležnih organa (član 24. stav 2. tačka 3) i član 82. stav 1);

7) ako ne izradi plan odbrane i ako ne izradi plan razvoja (član 24. stav 2. tačka 4), član 28. tačka 2), član 29. stav 2. tačka 1) i član 84. stav 1);”.

Član 34.

Propisi doneti za izvršavanje Zakona o odbrani („Službeni glasnik RS”, br. 116/07, 88/09, 88/09 – dr. zakon, 104/09 – dr. zakon i 10/15) uskladiće se sa odredbama ovog zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 35.

Propisi za izvršavanje ovog zakona doneće se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 36.

Uredba o kriterijumima i postupku dodele sredstava za učešće u finansiranju programa rada udruženja koja se zasnivaju na aktivnostima od značaja za odbranu

(„Službeni glasnik RS”, br. 100/08, 3/14 i 37/15) primenjuje se do stupanja na snagu propisa kojim će biti uređeni kriterijumi i postupak za sticanje statusa udruženja od posebnog značaja za odbranu i dodela sredstava za finansiranje projekata i aktivnosti udruženja u oblastima od značaja za odbranu.

Član 37.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENjE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o odbrani utvrđen je u članu 97. tačka 4. Ustava Republike Srbije, prema kojim Republika Srbija uređuje i obezbeđuje odbranu i bezbednost Republike Srbije i njenih građana i mere za slučaj vanrednog stanja.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENjE ZAKONA

Osnovni razlog za donošenje ovog zakona je potreba otklanjanja problema i nedostataka uočenih u postupku redovnog praćenja primene propisa i akata kojima se uređuje sistem odbrane i usaglašavanje sa promenama u pravnom sistemu Republike Srbije izvršenim nakon stupanja na snagu poslednjih izmena izvršenih u Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o odbrani („Službeni glasnik RS”, br. 116/07, 88/09, 88/09 – dr. zakon, 104/09 – dr. zakon i 10/15). Razlog za donošenje ovog zakona je potreba usklađivanja važećih rešenja sa iskustvima u praktičnoj primeni Zakona o odbrani, otklanjanje uočenih pravnih praznina i nepreciznosti u pojedinim rešenjima koje stvaraju teškoće u tumačenju odredaba zakona

Kao jedan od razloga za donošenje zakona je potreba da se precizira koji su to tajni podaci nastali u radu komandi, jedinica i ustanova Vojske Srbije koje je neophodno okvirno označiti kao podatke od značaja za nacionalnu bezbednost i sistem odbrane i kao takve ih posebno zaštитiti jer bi njihova dostupnost javnosti proizvela ozbiljne pravne i/ili druge posledice po interesu zaštićene zakonom, što bi moglo dovesti do ugrožavanje sistema odbrane i bezbednosti zemlje, kao i operativne i funkcionalne sposobnosti Vojske Srbije.

Cilj koji treba postići donošenjem ovog zakona je efikasnije rukovođenje i obezbeđivanje efikasnog funkcionisanja Vojske Srbije.

Materija čije se uređivanje predlaže ovim zakonom je zakonodavna materija pa ne postoji mogućnost da se uočeni problemi reše bez donošenja zakona.

III. OBJAŠNjENjE POJEDINAČNIH REŠENJA

Uz član 1.

Članom 1. Predloga zakona predlaže se izmena člana 4. tačka 9) radi usklađivanja definicije pojma „odbrambeni interesi” sa definicijom u Strategiji odbrane Republike Srbije.

Uz čl. 2. i 3.

Članom 2. Predloga zakona predlaže se izmena člana 9. stav 2. brisanjem tačke 7) Zakona i dodavanjem novog stava kojim se propisuje da nadležni skupštinski odbor razmatra godišnji izveštaj Vlade o stanju priprema za odbranu, umesto da se ovaj izveštaj usvaja na plenarnoj sednici, a imajući u vidu da se radi o strogo poverljivom dokumentu. Sa ovom izmenom usaglašava se član 12. stav 2. tačka 8) tako što se propisuje da Vlada usvaja Godišnji izveštaj o stanju priprema za odbranu i o njemu izveštava Narodnu skupštinu.

Uz član 4.

Članom 4. Predloga zakona u članu 14. stav 2. predlažu se izmene i dopune kojima se utvrđuju nova i preciziraju pojedina ovlašćenja Ministarstva odbrane u oblasti: mobilizacije i aktiviranja subjekata sistema odbrane za izvršavanje zadataka u ratnom i vanrednom stanju; obuke građana za odbranu zemlje; civilno-vojnih odnosa u oblasti odbrane i bezbednosti; saobraćaja i transporta ljudi i sredstava u sistemu odbrane; određivanja zaštitnih zona oko vojnih kompleksa i vojnih objekata i akata o organizaciji Ministarstva odbrane i Vojske Srbije. Takođe, vrši se usaglašavanje sa Zakonom o budžetskom sistemu koji propisuje da Ministarstvo odbrane (kao direktni budžetski korisnik) može urediti način i postupak izrade predloga srednjoročnog i finansijskog plana i precizira da je Ministarstvo odbrane nadležno da uređuje planiranje razvoja sistema odbrane.

Uz član 5.

Članom 5. Predloga zakona predlaže se izmena člana 15. stav 2. tačke 5) kojom se precizira vrsta akata koje Generalstab Vojske Srbije priprema, odnosno da priprema predloge akata o organizaciji komandi, jedinica i ustanova Vojske Srbije.

Uz član 6.

Članom 6. Predloga zakona predlaže se dopuna člana 21. novim stavom 2. kojim se propisuje mogućnost osnivanja budžetskog fonda za potrebe obezbeđenja sredstava za finansiranje funkcionisanja i unapređenja službe traganja i spasavanja vojnih vazduhoplova i razvoj sposobnosti Vojske Srbije po ovom pitanju.

Uz član 7.

Članom 7. Predloga zakona predlaže se brisanje stava 2. u članu 22. radi usaglašavanja obaveze vođenje evidencije potvrđenih međunarodnih ugovora iz oblasti odbrane i vojne saradnje sa odredbama zakona koji uređuje zaključivanje i izvršenje međunarodnih ugovora, kojim je propisano da se originalni primerci potpisanih svih međunarodnih ugovora i drugih međunarodno-pravnih akata (uključujući i one iz oblasti odbrane) evidentiraju i čuvaju u ministarstvu nadležnom za spoljne poslove.

Uz član 8.

Članom 8. Predloga zakona predlaže se izmena člana 23a radi preciznijeg uređivanja koje se evidencije o nastrandanim i nestalim licima u oružanim sukobima vode u Ministarstvu odbrane.

Uz član 9.

Članom 9. Predloga zakona predlaže se izmena člana 24. stav 2. tačka 3) kojom se precizira da su, u oblasti odbrane, ministarstva nadležna da organizuju i prate stanje priprema za odbranu subjekata iz delokruga nadležnosti koja su im propisana Zakonom o ministarstvima.

Uz član 10.

Članom 10. Predloga zakona, odnosno izmenom u članu 29. stav 2. tačka 1), predlaže se brisanje reči: „koji su sastavni deo Plana odbrane Republike Srbije”, s obzirom da planovi odbrane autonomnih pokrajina, opština, gradova i grada Beograd ne predstavljaju sastavni deo Plana odbrane Republike Srbije.

Uz član 11.

Članom 11. Predloga zakona predlaže se izmena člana 39. stav 1. bisanjem reči: „granični pojas”, radi usaglašavanja sa zakonom koji uređuje zaštitu državne granice čijim odredbama pojam graničnog pojasa nije predviđen.

Uz član 12.

Članom 12. Predloga zakona predlaže se brisanje stava 1. u članu 44. koji propisuje da se upravljanje resursima neophodnim za logističku podršku realizuje u okviru sistema planiranja, programiranja, budžetiranja i izvršenja finansiranja odbrane radi usklađivanja sa propisima kojima je uređen budžetski sistem. Kako je članom 45. stav 2. Zakona o odbrani već dato ovlašćenje ministru odbrane da uredi upravljanje logističkom podrškom koja obuhvata planiranje, organizovanje, sprovođenje i kontrolu iste, to stav 1. u članu 44. postaje nepotreban nakon usklađivanja člana 14. stav 2. tačka 39). S tim u vezi, menja se i naziv ovog ovog člana.

Uz čl. 13. i 14. .

Članom 13. zakona predlaže se dodavanje naziva ispred člana 45. Istovremeno se predlažu izmene člana 45. stav 2. kako bi se preciziralo da, osim ustanova i jedinica Vojske Srbije, logističku podršku vrše i vojne ustanove koje su organizaciono i funkcionalno vezane za Ministarstvo odbrane u kojima se obavljaju poslovi za potrebe logističke podrške Vojske Srbije i nemaju status pravnog lica. Brisani su stavovi 3. i 4. koji su određivali pravna lica ovlašćena da obavljaju delatnosti vezane za logističku podršku.

Uz član 15.

Članom 15. Predloga zakona predlaže se naziv člana i novi član 46a kojim se određuju vojne ustanove i privredna društva koja, pored logističke podrške iz člana 45. ovog zakona, mogu obavljati i druge poslove za potrebe Ministarstva odbrane i Vojske Srbije. Istovremeno se propisuje da logističku podršku i druge poslove za potrebe Ministarstva odbrane mogu obavljati i druga pravna lica određena u stavu 2. ovog člana.

Uz član 16.

Članom 16. Predloga zakona predlaže se brisanje stava 2. u članu 47, jer je iz važećeg rešenja proizilazi da građani mogu istovremeno imati više rasporeda za izvrašavanje vojne, radne i materijalne obaveze, iako je u praksi teško moguće odazivanje, odnosno izvršavanje obaveza lica na dva ili više mesta na koje raspoređeno u ratnom i vanrednom stranju.

Uz član 17.

Članom 17. Predloga zakona predlaže se izmena člana 51. stav 1. kojom se stvara mogućnost da žene mogu biti raspoređene po osnovu radne obaveze sve dok su u radnom odnosu, čime se vrši usaglašavanje sa odredbama zakona koji uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje.

Uz član 18.

Članom 18. Predloga zakona predlaže se izmena člana 60a i precira se da način obučavanja i kategoriju građana koju će za potrebe zemlje obučavati Ministarstvo odbrane uređuje Vlada na predlog ministra odbrane.

Uz član 19.

Članom 19. Predloga zakona predlaže se dopuna člana 62. novim stavom 3. kojim se uvodi obaveza pravnih lica da Ministarstvu odbrane dostavljaju podatke od značaja za odbranu. Sadašnjim zakonskim rešenjem pravnim licima nije propisana ova obaveza, koja je neophodna radi prikupljanja podataka veoma značajnih, između ostalog, za bilansiranje potreba i mogućnosti i davanje zadatka subjektima sistema odbrane.

Uz član 20.

Članom 20. Predloga zakona predlaže se izmena člana 68. brisanjem stava 5. imajući u vidu da je Vlada odlukom o vrstama investicionih objekata i prostornih i urbanističkih planova od značaja za odbranu propisala zahteve i mere u postupku planiranja i izgradnje investicionih objekata od značaja za odbranu u pogledu potreba odbrane zemlje, zbog čega je nepotrebno istu oblast ponovo uređivati.

Uz član 21.

Članom 21. Predloga zakona predlaže se izmena člana 76. kako bi se udruženjima koja svoje delovanje težišno zasnivaju na oblastima od značaja za odbranu i svojim programima, delovanjem, masovnosću i organizovanošću doprinose jačanju sistema odbrane omogućilo sticanje statusa udruženja od posebnog značaja za odbranu.

Uz član 22.

Članom 22. Predloga zakona predlaže se izmena člana 81. kako bi lica koja obavljaju poslove planiranja odbrane i rukovaoci planova odbrane u državnim i drugim organima, privrednim društvima, pravnim licima i preduzetnicima od značaja za odbranu imala obavezu da poseduju odgovarajući sertifikat u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita tajnih podataka.

Uz član 23.

Članom 23. Predloga zakona predlažu se izmene i dopune člana 102. kako bi se okvirno odredilo koji su to tajni podaci nastali u radu komandi, jedinica i ustanova VS koje je neophodno označiti kao podatke od značaja za nacionalnu bezbednost i sistem odbrane, odnosno čija bi dostupnost javnosti proizvela ozbiljne posledice po interesu zaštićene zakonom, što bi za posledicu imalo ugrožavanje sistema odbrane i bezbednosti zemlje, kao i operativne i funkcionalne sposobnosti Vojske Srbije. Istovremeno se stvaraju uslovi da se onemogući da takvi tajni podaci budu dostupni neovlašćenim licima i javnosti, pri čemu predložena izmena ne predstavlja smetnju da se oni dostave nadležnim organima, u skladu sa zakonom i u zakonskom postupku.

Uz član 24.

Članom 24. Predloga zakona predlažu se izmene člana 105. tako što se utvrđuje da način vođenja posebne evidencije i vrednosno praćenje nepokretnih stvari za posebne namene propisuje ministar odbrane, čime se stvara pravni osnov za donošenje posebnog propisa kojim bi se navedena pitanja uredila.

Uz član 25.

Članom 25. Predloga zakona predlaže se novi član 105a koji reguliše stabilnu specifičnu opremu i tehnički nadzor nad ovom opremom i istovremeno stvara zakonski osnov za izradu posebnog propisa koji bi uredio predmetnu oblast u Ministarstvu odbrane u skladu sa zakonom koji reguliše energetiku u Republici Srbiji.

Uz čl. 26, 27 i 28.

Čl. 26, 27. i 28. Predloga zakona predlažu se izmena čl. 107b, 107g i 107d kojima se stvaraju se uslovi da Vojno pravobranilaštvo može, po potrebi, angažovati sudske veštace sa liste sudskeih veštaka i da se za vojnog pravobranioca i njegove zamenike mogu postaviti lica koja ispunjavaju uslove za postaljenje državnog pravobranioca, odnosno zamenike državnog pravobranoca. Istovremeno se utvrđuje da krug zaposlenih lica u Vojnom pravobranilaštvu obuhvata i druge profesionalne pripadnike Vojske Srbije zaposlene na administrativno tehničkim i drugim pratećim poslovima od značaja za rad ovog organa.

Uz član 29.

Članom 29. Predloga zakona predlaže se izmena člana 108. stav 1. kojom se vrši preciziranje kategorije lica koja vrše poslove državne uprave u Ministarstvu odbrane, obzirom da te poslove pored državnih službenika i nameštenika i profesionalnih vojnih lica obavljaju i civilna lica na službi u Vojsci Srbije.

Uz član 30.

Članom 30. Predloga zakona predlaže se novi član 108a, kojim se utvrđuje da se odredbe ovog zakona o pravima, obavezama i odgovornosti zaposlenih u Ministarstvu odbrane jednakom odnose na žene i muškarce.

Uz član 31.

Članom 31. Predloga zakona predlaže se izmena člana 109. kako bi se prevazišao problem koji se javlja prilikom dostavljanja na saglasnost Vladi Pravilnika o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu odbrane, imajući u vidu da ima preko 200 knjiga formacija sa preko 20.000 strana, što stvara i praktičan problem u kasnijem rukovanju ovim aktima, njihovom čuvanju i arhiviranju.

Uz. čl. 32. i 33.

Članom 32. Predloga zakona predlaže se izmena člana 112. stav 1. tačka 1), a članom 33. Predloga zakona predlažu se izmene u članu 113, čime se vrši usaglašavanje propisanih novčanih kazni za prekršaj pravnih lica sa izmenama u članu 18, odnosno čl. 8, 9. i 15. ovog zakona.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Sredstva za sprovođenje ovog zakona obezbeđena su Zakonom o budžetu RS za 2017. godinu i naknadnim izmenama (zakључно sa 17.11.2017. godine) na Razdelu 18, u okviru Programa 1703 – Operacije i funkcionisanje MO i VS u ukupnom iznosu (sve funkcije i svi izvori finansiranja) od 64.446.023.404 dinara na programskim aktivnostima: 001 – Funkcionisanje MO i VS – 21.364.330.000 dinara, 0002 – Multinacionalne operacije - 1.518.739.000 dinara, 0003 – Administracija i upravljanje – 34.343.085.000 dinara, 0004 – Vanredne situacije – 1.025.503.000 dinara, 005 - Izgradnja i održavanje stambenog prostora (Budžetski fond za finansiranje stambenih potreba profesionalnih pripadnika Vojske Srbije i zaposlenih u

MO) – 427.837.000 dinara, 0006 – Unapređenje stanja u oblasti naoružanja i vojne opreme i održavanje sredstava (Budžetski fond za naoružanje i vojnu opremu) – 3.668.761.000 dinara, 0007 – Unapređenje stanja u oblasti vojnog obrazovanja i vojne naučnoistraživačke delatnosti (Budžetski fond za potrebe vojnog obrazovanja i vojne naučnoistraživačke delatnosti) – 183.543.000 dinara i 0008 – Funkcionisanje sistema specijalnih veza (Budžetski fond za potrebe sistema specijalnih veza) – 478.312.000 dinara, i projektima: 4001 – Popuna ratnih materijalnih rezervi – 240.000.000 dinara, 5002 – Gasifikacija kompleksa u TRZ Čačak – 33.988.000 dinara, 5004 – Modernizacija školsko-borbenih aviona – 540.913.000 dinara, 4002 – Stambeno kreditiranje (Budžetski fond za finansiranje stambenih potreba profesionalnih pripadnika Vojske Srbije i zaposlenih u MO) - 612.000.000 dinara i četiri naknadno uvedena projekta u ukupnom iznosu od 9.012.404 dinara.

Sredstva za sprovođenje ovog zakona u 2018. i 2019. godini biće planirana u okviru limita koje Ministarstvo finansija odredi za razdeo Ministarstva odbrane.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlaže se donošenje ovog zakona po hitnom postupku u skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS“, broj 20/12-prečišćen tekst), jer bi nedonošenje Zakona u ovom postupku moglo da prouzrokuje štetne posledice po bezbednost zemlje i rad organa i organizacija. Postoji naime, neodložna potreba preciznog uređivanja vojnih ustanova koje posluju po principu sticanja i raspodele dobiti, preciziranja obaveza u oblasti planiranja i izveštavanja o stanju priprema za odbranu, kao i utvrđivanja koji su to tajni podaci u oblasti odbrane i Vojske koje je neophodno označiti kao podatke od značaja za nacionalnu bezbednost i sistem odbrane, a koji ne mogu biti dostupni javnosti, imajući u vidu brojnost zahteva usmerenih na pribavljanje podataka koji se odnose na upotrebu Vojske u izvršavanju Ustavom i zakonima utvrđenih nadležnosti.

PREGLED ODREDABA KOJE SE MENJAJU, ODNOŠNO DOPUNJUJU

Član 4.

Osnovni pojmovi koji se koriste u ovom zakonu imaju sledeća značenja:

- 1) **sistem odbrane Republike Srbije** je deo sistema nacionalne bezbednosti koji predstavlja jedinstvenu, normativno, strukturno i funkcionalno uređenu celinu, čiji je cilj zaštita suverenosti, nezavisnosti, teritorijalne celovitosti i bezbednosti Republike Srbije od svih oblika spoljnog i unutrašnjeg ugrožavanja u miru, vanrednom stanju i ratu;
- 1a) **odbrana Republike Srbije** je funkcija države kojom se obezbeđuje suverenost, nezavisnost, teritorijalna celovitost i bezbednost Republike Srbije; odbrana Republike Srbije obuhvata vojnu i civilnu odbranu;
- 1b) **subjekti sistema odbrane** su: građani, državni organi, organi autonomnih pokrajina, organi jedinica lokalne samouprave, privredna društva, druga pravna lica, preduzetnici i Vojska Srbije;
- 2) **snage odbrane** u širem smislu su ljudski i materijalni potencijali Republike Srbije, a u užem smislu snage odbrane na osnovu zakona čine organizovane strukture subjekata sistema odbrane;
- 3) **vojna odbrana** je deo odbrane Republike Srbije koji obuhvata skup mera i aktivnosti usmerenih na pripreme za odbranu i odbranu Republike Srbije upotrebom Vojske Srbije;
- 4) **civilna odbrana** je deo odbrane Republike Srbije koji obuhvata skup mera i aktivnosti usmerenih na: pripreme za odbranu i odbranu Republike Srbije nevojnim sredstvima; obezbeđivanje uspešnog funkcionisanja državnih organa, organa autonomnih pokrajina i jedinica lokalne samouprave, privrednih društava i drugih pravnih lica, zaštite i spasavanja i obezbeđenja uslova za život i rad građana i zadovoljenja potreba snaga odbrane u vanrednom i ratnom stanju;
- 4a) **civilna zaštita** je organizovan sistem čija je osnovna delatnost zaštita, spasavanje i otklanjanje posledica elementarnih nepogoda, tehničko-tehnoloških nesreća i drugih većih opasnosti koje mogu ugroziti stanovništvo, materijalna i kulturna dobra i životnu sredinu u miru i vanrednom i ratnom stanju;
- 5) **Vojska Srbije** je organizovana oružana snaga koja brani Republiku Srbiju od oružanog ugrožavanja spolja i izvršava druge misije i zadatke u skladu s Ustavom, zakonom i principima međunarodnog prava koji regulišu upotrebu sile;
- 6) **vanredno stanje** je stanje javne opasnosti u kojem je ugrožen opstanak države ili građana, a posledica je vojnih ili nevojnih izazova, rizika i pretnji bezbednosti;
- 7) **ratno stanje** je stanje opasnosti u kojem je oružanim delovanjem spolja ugrožena suverenost, nezavisnost i teritorijalna celovitost zemlje, odnosno mir u regionu, koje zahteva mobilizaciju snaga i sredstava za odbranu;
- 8) **pripreme za odbranu** obuhvataju aktivnosti snaga odbrane koje se zasnivaju na utvrđenoj strategiji odbrane, a sprovode se u skladu s planovima odbrane;
- 9) **~~odbrambeni interesi~~** su: ~~odbrana države i zaštita njenih građana, izgradnja poverenja, održavanje bezbednosti i stabilnosti u regionu, saradnja s međunarodnim organizacijama i institucijama i pristupanje institucijama nacionalne, regionalne i globalne bezbednosti;~~
- 9) **ODBRAMBENI INTERESI** SU: ZAŠTITA SUVERENOSTI, NEZAVISNOSTI I TERITORIJALNE CELOVITOSTI REPUBLIKE SRBIJE; ZAŠTITA BEZBEDNOSTI DRŽAVE I Njenih GRAĐANA; OČUVANJE MIRA I BEZBEDNOSTI U REGIONU I SVETU; VOJNA NEUTRALNOST I SARADNJA I PARTNERSTVO SA DRŽAVAMA I MEĐUNARODnim ORGANIZACIJAMA U OBLASTI BEZBEDNOSTI I ODBRANE;
- 10) **vojni izazovi, rizici i pretnje bezbednosti** ispoljavaju se u obliku: agresije, oružane pobune i drugih oblika upotreboom oružane sile;

- 11) **nevojni izazovi, rizici i pretnje bezbednosti** ispoljavaju se u obliku: terorizma, organizovanog kriminala, korupcije, elementarnih nepogoda, tehničko-tehnoloških i drugih nesreća i opasnosti;
- 12) **Ijudski resursi u odbrani** obuhvataju demografski potencijal države koji podleže obavezi odbrane, koji je sposoban i obučen za uključivanje u sistem odbrane;
- 13) **materijalni resursi u odbrani** obuhvataju prirodne, privredne, finansijske, informacione i ostale potencijale države, koji se angažuju za potrebe odbrane;
- 13a) **vojno postrojenje** je jedna ili više tehnoloških linija, pogona ili proizvodnih celina u okviru komande, jedinice i ustanove Vojske Srbije, vojne jedinice i vojne ustanove koja je organizaciono i funkcionalno vezana za Ministarstvo odbrane i privrednog društva koje je u skladu sa zakonom registrovano za proizvodnju naoružanja i vojne opreme čiji je osnivač Republika Srbija, odnosno koje u celini ili delimično posluje kapitalom u državnoj svojini, u skladu sa zakonom i osnivačkim aktom;
- 13b) **vojno skladište** je skladište sirovina, energenata ili gotovih proizvoda koje koristi komanda, jedinica i ustanova Vojske Srbije, vojna jedinica i vojna ustanova koja je organizaciono i funkcionalno vezana za Ministarstvo odbrane ili privredno društvo koje je u skladu sa zakonom registrovano za proizvodnju naoružanja i vojne opreme čiji je osnivač Republika Srbija, odnosno koje u celini ili delimično posluje kapitalom u državnoj svojini, u skladu sa zakonom i osnivačkim aktom;
- 14) **Strategija nacionalne bezbednosti Republike Srbije** je najviši strateški dokument čijom realizacijom se štite nacionalni interesi Republike Srbije od izazova, rizika i pretnji bezbednosti u različitim oblastima društvenog života;
- 15) **Strategija odbrane Republike Srbije** je najviši strateški dokument u oblasti odbrane kojim se definišu stavovi o bezbednosnom okruženju, odbrambenim interesima, misijama i zadacima Vojske Srbije, struktura i funkcionisanje sistema odbrane;
- 16) **Doktrina Vojske Srbije** je osnovni doktrinarni dokument u kojem se definišu opšta opredeljenja o vojnoj delatnosti, organizovanju, pripremama, upotrebi i obezbeđenju Vojske Srbije u miru, vanrednom i ratnom stanju, u skladu sa Ustavom i Strategijom odbrane Republike Srbije i predstavlja okvir za izradu nižih doktrinarnih dokumenata;
- 16a) **doktrinarna dokumenta nižeg nivoa** su doktrine na operativnom nivou komandovanja, funkcionalne doktrine, pravila, uputstva i druga dokumenta kojima se razrađuju sadržaji Doktrine Vojske Srbije;
- 17) **Dugoročni plan razvoja sistema odbrane Republike Srbije** je dokument planiranja odbrane u kojem se utvrđuju dugoročni ciljevi i prioriteti razvoja sistema odbrane, buduće sposobnosti sistema odbrane, sadržaj i dinamika razvoja sistema odbrane, finansiranje sistema odbrane i druga pitanja od značaja za funkcionisanje i razvoj sistema odbrane;
- 17a) **Srednjoročni plan i program razvoja sistema odbrane** je dokument planiranja u kojem se utvrđuju srednjoročni ciljevi i prioriteti razvoja sistema odbrane, sadržaj i dinamika razvoja sistema odbrane, finansijski okvir i druga pitanja od značaja za funkcionisanje i razvoj sistema odbrane;
- 17b) **planiranje odbrane** je funkcija upravljanja sistemom odbrane čijom realizacijom se određuju ciljevi u oblasti odbrane i načini ostvarivanja tih ciljeva; planiranje odbrane se realizuje izradom strategijsko-doktrinarnih dokumenata, planiranjem razvoja i planiranjem upotrebe snaga;
- 18) **Strategijski pregled odbrane Republike Srbije** je dokument planiranja odbrane u kojem se daje pregled stanja odbrambenih sposobnosti i dostignutog stepena razvoja sistema odbrane, utvrđuju potrebne sposobnosti, strateška opredeljenja i prioriteti razvoja sistema odbrane, kao i druga pitanja od značaja za funkcionisanje i razvoj sistema odbrane;

- 19) **sistem upravljanja vazdušnim saobraćajem**, u širem smislu, obuhvata jedinstvo organizacija, službi i jedinica, objekata, opreme i sredstava, veština, informacija i doktrine (regulativa i procedura) uspostavljenih radi omogućavanja bezbednog i efikasnog kretanja vazduhoplova u svim fazama manevrisanja, a sastoji se od međusobno ineraktivnih elemenata na zemlji i u vazduhu; sistem upravljanja vazdušnim saobraćajem, u užem smislu, je deo sistema nacionalne bezbednosti i jedinstven oblik civilno-vojnog organizovanja radi kontrole, zaštite i odbrane vazdušnog prostora, regulisanja i nadzora nad funkcionisanjem sistema i pružanja usluga u miru, ratnom i vanrednom stanju;
- 20) **upravljanje sistemom odbrane** predstavlja proces usmeravanja subjekata odbrane u izvršavanju njihovih obaveza i zadataka;
- 21) **demokratska i civilna kontrola Vojske Srbije** posebno obuhvata: kontrolu upotrebe i razvoja Vojske Srbije, internu i eksternu kontrolu troškova za vojne potrebe, praćenje stanja i obaveštavanja javnosti o stanju priprema Vojske Srbije, obezbeđenje slobodnog pristupa informacijama od javnog značaja i utvrđivanje odgovornosti za vršenje vojnih dužnosti u skladu sa zakonom;
- 22) **transparentnost u finansiranju potreba odbrane** posebno obuhvata: predlaganje, pripreme, iskazivanje i kontrolu troškova sistema odbrane; prikazivanje ciljeva i zadataka za koje su neophodna odgovarajuća sredstva; podnošenje izveštaja o namenskom trošenju tih sredstava i stalnu kontrolu troškova sistema odbrane;
- 23) **multinacionalne operacije** su aktivnosti koje se preduzimaju u okviru sistema kolektivne bezbednosti i sistema kolektivne odbrane, u skladu s međunarodnim pravom i potvrđenim međunarodnim ugovorima;
- 24) **standard odbrane Republike Srbije (SORS)** je dokument koji se donosi u propisanom postupku za specifične potrebe odbrane i sadrži tehničke specifikacije ili kriterijume kojima se obezbeđuje da materijali, proizvodi, procesi ili usluge odgovaraju nameni i kvalitetu.

Član 9.

Narodna skupština donosi zakone i druga opšta akta u oblasti odbrane i ostvaruje demokratsku i civilnu kontrolu Vojske Srbije.

Narodna skupština u oblasti odbrane:

- 1) odlučuje o ratu i miru i proglašava ratno i vanredno stanje;
- 2) usvaja Strategiju nacionalne bezbednosti Republike Srbije;
- 3) usvaja Strategiju odbrane Republike Srbije;
- 4) usvaja Dugoročni plan razvoja sistema odbrane Republike Srbije;
- 5) donosi zakone o potvrđivanju međunarodnih ugovora u oblasti odbrane i vojne saradnje;
- 6) propisuje mere odstupanja od ljudskih i manjinskih prava u ratnom i vanrednom stanju;
- 7) ~~usvaja godišnji izveštaj Vlade o stanju priprema za odbranu~~
- 8) odlučuje o upotrebi Vojske Srbije van granica Republike Srbije;
- 9) PRESTAJE DA VAŽI - sa 88/09
- 10) odlučuje o visini sredstava za finansiranje potreba odbrane;
- 11) razmatra ostvarivanje Plana odbrane Republike Srbije;
- 12) nadzire rad službi bezbednosti;
- 13) vrši i druge poslove određene zakonom.

GODIŠNJI IZVEŠTAJ VLADE O STANJU PRIPREMA ZA ODBRANU
RAZMATRA SE NA SEDNICI NADLEŽNOG ODBORA NARODNE SKUPŠTINE.

Član 12.

Vlada utvrđuje i vodi politiku odbrane, predlaže i izvršava zakone i opšta akta Narodne skupštine koja se odnose na odbranu.

Vlada u oblasti odbrane naročito:

- 1) podnosi Narodnoj skupštini zajedno s predsednikom Republike predlog za proglašenje ratnog i vanrednog stanja;
- 1a) usvaja Procenu vojnih i nevojnih izazova, rizika i pretnji po bezbednost zemlje, na predlog ministra odbrane;
- 2) predlaže Narodnoj skupštini usvajanje Strategije nacionalne bezbednosti Republike Srbije, Strategije odbrane Republike Srbije i Dugoročnog plana razvoja sistema odbrane Republike Srbije;
- 2a) donosi akcione planove za sprovođenje Strategije nacionalne bezbednosti Republike Srbije i Strategije odbrane Republike Srbije;
- 3) usvaja Strategijski pregled odbrane Republike Srbije i Srednjoročni plan i program razvoja sistema odbrane, na predlog ministra odbrane;
- 4) usvaja Plan odbrane Republike Srbije, osim Plana upotrebe Vojske Srbije i Plana mobilizacije Vojske Srbije;
- 5) predlaže Narodnoj skupštini donošenje zakona iz oblasti odbrane, bezbednosti i Vojske Srbije;
- 6) predlaže Narodnoj skupštini donošenje zakona o potvrđivanju međunarodnih ugovora iz oblasti odbrane i vojne saradnje;
- 7) donosi Smernice za izradu Plana odbrane Republike Srbije, na predlog ministra odbrane;
- 8) podnosi Narodnoj skupštini godišnji izveštaj o stanju priprema za odbranu;
- 8) USVAJA GODIŠNJI IZVEŠTAJ O STANJU PRIPREMA ZA ODBRANU I O TOME IZVEŠTAVA NARODNU SKUPŠTINU;
- 9) odobrava planove odbrane organa državne uprave i utvrđuje njihovu organizaciju za rad u ratnom i vanrednom stanju;
- 10) propisuje mere pripravnosti subjekata sistema odbrane u ratnom i vanrednom stanju, osim pripravnosti Vojske Srbije;
- 11) predlaže predsedniku Republike sprovođenje mera pripravnosti i opštu i delimičnu mobilizaciju, osim mobilizacije Vojske Srbije;
- 12) BRISANO - sa 10/2015**
- 13) odlučuje o određivanju pravnih lica koji su od značaja za odbranu Republike Srbije;
- 14) odlučuje o određivanju proizvoda i usluga od posebnog značaja za odbranu Republike Srbije;
- 15) određuje vrste investicionih objekata i prostornih i urbanističkih planova od značaja za odbranu i bliže uređuje način i postupak postavljanja zahteva i obaveštavanja nadležnih organa za pripremanje, donošenje i sprovođenje prostornih i urbanističkih planova i obaveza investitora objekata od značaja za odbranu pri projektovanju, izgradnji i rekonstrukciji tih objekata po kojima su dužni da postupaju u skladu sa zakonom;
- 16) odlučuje o osnivanju i ukidanju vojnoškolskih i vojnih naučnoistraživačkih ustanova, o njihovom uključivanju u obrazovni i naučnoistraživački sistem

Republike Srbije i o osnivanju budžetskih fondova za potrebe obezbeđenja sredstava za finansiranje vojnog obrazovanja i vojne naučnoistraživačke delatnosti;

- 17) propisuje načela i kriterijume za unutrašnje uređenje i sistematizaciju radnih mesta u Ministarstvu odbrane, na osnovu predloga ministra odbrane;
- 18) propisuje kriterijume za raspoređivanje građana i materijalnih sredstava za potrebe odbrane i popune Vojske Srbije, na osnovu predloga ministra odbrane;
- 19) propisuje načela i kriterijume za organizaciju službi kriptozaštite u Republici Srbiji, na predlog Ministarstva odbrane;
- 20) propisuje način i postupak sprovođenja mobilizacije, osim mobilizacije Vojske Srbije, kao i način i postupak izvršavanja vojne, radne i materijalne obaveze u ratnom i vanrednom stanju, na predlog Ministarstva odbrane;
- 21) propisuje način, postupak i mere zaštite poverljivih pronalazaka značajnih za odbranu, na predlog Ministarstva odbrane;
- 22) prati i usmerava istraživanje, razvoj, proizvodnju i promet naoružanja i vojne opreme;
- 23) preduzima mere za stvaranje, upotrebu, korišćenje, obnavljanje i razmeštaj rezervi za potrebe odbrane i obezbeđuje sredstva za finansiranje posebnih zadataka u odbrani u ratnom i vanrednom stanju, na osnovu predloga resornih ministarstava;
- 24) odlučuje o broju i rasporedu izaslanstava odbrane Republike Srbije i vojnih predstavnštava Republike Srbije u inostranstvu, na predlog ministra odbrane;
- 25) **BRISANO - sa 10/2015**
- 26) vrši i druge poslove određene zakonom.

Član 14.

Ministarstvo odbrane, u okviru svog delokruga, predlaže i sprovodi politiku odbrane, izvršava zakone i međunarodne ugovore, opšta akta Narodne skupštine, Vlade i akta predsednika Republike iz oblasti odbrane.

Ministarstvo odbrane obavlja poslove koji se odnose na:

- 1) izradu predloga Procene vojnih i nevojnih izazova, rizika i pretnji po bezbednost zemlje;
- 2) izradu nacrta Strategije nacionalne bezbednosti Republike Srbije, Strategije odbrane Republike Srbije i Dugoročnog plana razvoja sistema odbrane Republike Srbije i usvajanje dokumenta za njihovu razradu;
- 3) izradu predloga akcionalih planova za sprovođenje Strategije nacionalne bezbednosti Republike Srbije i Strategije odbrane Republike Srbije;
- 4) predlaganje Doktrine Vojske Srbije;
- 5) izradu predloga Strategijskog pregleda odbrane Republike Srbije;
- 6) izradu Srednjoročnog plana i programa razvoja sistema odbrane;
- 7) izradu predloga godišnjeg izveštaja Vlade o stanju priprema za odbranu;
- 8) izradu nacrta zakona iz oblasti odbrane, bezbednosti i Vojske Srbije, zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja vojnih osiguranika, vojnog obrazovanja, proizvodnje naoružanja i vojne opreme i drugo;
- 9) izradu nacrta zakona o potvrđivanju međunarodnih ugovora u oblasti odbrane i vojne saradnje i zaključivanje administrativnih ugovora za njihovo izvršavanje;
- 10) izradu platformi za vođenje pregovora i zaključivanje međunarodnih ugovora u oblasti odbrane i vojne saradnje i njihovo izvršavanje;

- 11) zaključivanje međunarodnih ugovora o saradnji s ministarstvima i oružanim snagama drugih država i zaključivanje administrativnih ugovora za njihovo izvršavanje (protokoli, memorandumi i dr.);
- 12) planiranje i ostvarivanje međunarodne saradnje u oblasti odbrane i vojne saradnje;
- 13) pripremanje Smernica za izradu Plana odbrane Republike Srbije;
- 14) pripremanje i donošenje Uputstva o jedinstvenoj metodologiji za izradu planova odbrane i merama bezbednosti u izradi planova odbrane u skladu s odlukom i Smernicama za izradu Plana odbrane Republike Srbije;
- 15) izradu akata i planskih dokumenata na osnovu kojih se pripremaju, izrađuju i usklađuju planovi odbrane kojima se planiraju mere i radnje za rad građana, državnih organa, privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika i za upotrebu Vojske Srbije i drugih snaga odbrane u ratnom i vanrednom stanju;
- 16) kontrolu priprema za odbranu i davanje prethodne saglasnosti na predloge planova odbrane koje izrađuju i pripremaju nosioci obaveze planiranja i njihovu usaglašenost s planovima razvoja sistema odbrane i usaglašenost s planovima koje izrađuje, priprema i donosi Vojska Srbije;
- ~~17) planiranje, pripremanje i kontrolu sprovođenja mobilizacije za izvršavanje zadataka u ratnom i vanrednom stanju, u skladu sa zakonom i odlukama nadležnih organa;~~
- 17) PLANIRANJE, PRIPREMANJE I KONTROLU SPROVOĐENJA MOBILIZACIJE I AKTIVIRANJE SUBJEKATA SISTEMA ODBRANE ZA IZVRŠAVANJE ZADATAKA U RATNOM I VANREDNOM STANJU, U SKLADU SA ZAKONOM I ODLUKAMA NADLEŽNIH ORGANA;
- 18) izvršavanje vojne obaveze i njenog usklađivanje sa izvršavanjem radne i materijalne obaveze u skladu s posebnim zakonom;
- ~~19) određivanje programa obuke i uređivanje načina i postupka planiranja i sprovođenja planova obuke građana preko nadležnih teritorijalnih organa Ministarstva odbrane, u saradnji sa Generalštabom Vojske Srbije;~~
- 19) ODREĐIVANJE PROGRAMA OBUKE I UREĐIVANJE NAČINA I POSTUPKA PLANIRANJA I SPROVOĐENJA PLANOVА OBUKE GRAĐANA ZA ODBRANU ZEMLJE PREKO NADLEŽNIХ TERITORIJALNIХ ORGANА MINISTARSTVA ODBRANE, U SARADNJИ SA SUBJEKTIMA SISTEMA ODBRANE I GENERALŠTABOM VOJSKE SRBIJE;
- 20) planiranje, SARADNJA i organizovanje civilno-vojnih odnosa u izvršavanju zajedničkih poslova u oblasti odbrane i bezbednosti;
- 21) uređivanje organizacije, zadataka, načina i posebnih uslova vršenja sportske, muzejske, arhivske, izdavačko-informativne, bibliotečko-informacione, muzičke i filmske delatnosti i drugih delatnosti za potrebe Ministarstva odbrane i Vojske Srbije pod uslovima propisanim posebnim zakonom kojim se uređuju ove delatnosti;
- 22) uređivanje načina vrednovanja, čuvanja i razvijanja vojnih tradicija u Ministarstvu odbrane i Vojsci Srbije (vojni veterani, zaštita spomen-obeležja u vojnim objektima i spomen-sobe) i načina saradnje sa udruženjima koja neguju tradicije oslobođilačkih ratova Srbije;
- 23) uređivanje sistema selekcije, klasifikacije, karijernog vođenja i savetovanja i psihološke delatnosti u skladu sa zakonom;
- 24) organizovanje, modernizaciju i unapređenje telekomunikaciono-informatičkog obezbeđenja i sredstava posebne namene za potrebe Ministarstva odbrane i Vojske Srbije i kriptozaštite za potrebe Ministarstva odbrane i Vojske Srbije i drugih državnih organa;
- 25) uređivanje načina i postupka usklađivanja telekomunikaciono-informatičkog obezbeđenja, telekomunikacionih i računarskih mreža i sredstava s potrebama odbrane pod uslovima propisanim posebnim zakonom;

- 25a) UREĐIVANjE NAČINA, POSTUPKA, RACIONALIZACIJE I UNAPREĐENJA SAOBRAĆAJA I TRANSPORTA LJUDI I SREDSTAVA U SISTEMU ODBRANE;
- 26) propisivanje načina i posebnih uslova i postupaka za uređenje i pripremu teritorije i akvatorije za potrebe odbrane;
- 27) određivanje i propisivanje zaštitnih zona oko vojnih kompleksa, vojnih objekata i objekata vojne infrastrukture i VOJNIH OBJEKATA i mera njihove zaštite, obeležavanja i ovlašćenja za pristup tim objektima;
- 28) uređivanje načina i postupka istraživanja, razvoja, proizvodnje i prometa naoružanja i vojne opreme za potrebe Vojske Srbije;
- 29) opremanje i naoružavanje Vojske Srbije i drugih snaga odbrane, sprovođenje postupka nabavki u skladu sa zakonom kojim se uređuju javne nabavke i materijalno obezbeđivanje Vojske Srbije;
- 30) planiranje, upravljanje, kontrolu i sprovođenje bezbednosno-obaveštajnih poslova od značaja za odbranu u skladu sa zakonom;
- 31) planiranje i organizovanje školovanja i usavršavanja za rad na poslovima odbrane i bezbednosti zemlje i nadzor nad radom vojnih škola u skladu s posebnim zakonom;
- 32) razvoj vojnog obrazovanja i vojne naučnoistraživačke delatnosti od značaja za odbranu i Vojsku Srbije i uređivanje načina i postupka za njihovo usklađivanje s opštim sistemom obrazovanja i naučnoistraživačke delatnosti u Republici Srbiji pod uslovima propisanim zakonom kojim se uređuju ove delatnosti;
- 33) organizovanje, planiranje, sprovođenje i razvoj naučnoistraživačke i inventivne delatnosti od značaja za odbranu;
- 34) statusna i druga pitanja pripadnika Vojske Srbije u skladu sa zakonom;
- 35) ~~donošenje akata o organizaciji komandi, jedinica i ustanova Vojske Srbije i akata o organizaciji vojnih jedinica i vojnih ustanova koje su organizaciono i funkcionalno vezane za Ministarstvo odbrane;~~
- 35) DONOŠENjE AKATA O ORGANIZACIJI MINISTARSTVA ODBRANE I VOJSKE SRBIJE;
- 36) obrazovanje i organizovanje finansijske službe u Ministarstvu odbrane, komandama, jedinicama i ustanovama Vojske Srbije i vojnim jedinicama i vojnim ustanovama koje su organizaciono i funkcionalno vezane za Ministarstvo odbrane u skladu s propisima o budžetskom sistemu;
- 37) obrazovanje i ukidanje izaslanstava odbrane i vojnih predstavnštava, u skladu s odlukom Vlade o broju i rasporedu izaslanstava odbrane i vojnih predstavnštava Republike Srbije u inostranstvu;
- 38) organizovanje i unapređenje informacionog sistema u oblasti materijalnog i finansijskog poslovanja za potrebe finansijskog izveštavanja, saglasno usvojenim standardima;
- 39) ~~uređivanje načina i postupka planiranja, programiranja, budžetiranja i izvršenja u Ministarstvu odbrane i Vojsci Srbije;~~
- 39) BLIŽE UREĐIVANjE NAČINA I POSTUPKA IZRADE PREDLOGA SREDNjOROČNOG I FINANSIJSKOG PLANA U MINISTARSTVU ODBRANE I VOJSCI SRBIJE, U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE BUDŽETSKI SISTEM;
- 40) planiranje, organizovanje, izvršenje i kontrolu materijalnog i finansijskog poslovanja;
- 41) planiranje, organizovanje, nadzor i izgradnju vojnih objekata, kao i investiciono održavanje objekata infrastrukture na korišćenju u Ministarstvu odbrane i Vojsci Srbije;
- 42) pribavljanje, raspolaganje, korišćenje, upravljanje i održavanje nepokretnih stvari za vojne potrebe, stambenih zgrada, stanova, garaža, poslovnog prostora za potrebe Ministarstva odbrane i Vojske Srbije i objekata za privremeni smeštaj profesionalnih pripadnika Vojske Srbije i zaposlenih u Ministarstvu odbrane;

- 43) propisivanje načina i postupka popisa nepokretnosti za posebne namene koje koriste Ministarstvo odbrane i Vojska Srbije i vođenje vojnog kataстра pod uslovima propisanim zakonom kojim se uređuje državni premer i katastar;
- 44) nadzor i upravljanje nad privrednim društvima registrovanim za proizvodnju naoružanja i vojne opreme čiji je osnivač Republika Srbija, odnosno koja posluju kapitalom u većinskom državnom vlasništvu u skladu sa zakonom i aktom osnivača;
- 45) pribavljanje, raspolaaganje, korišćenje, upravljanje i održavanje nepokretnih i pokretnih stvari za reprezentativne potrebe Ministarstva odbrane i Vojske Srbije u zemlji i inostranstvu;
- 46) uređivanje načina i postupka planiranja, organizovanja, sprovođenja i kontrole bezbednosti i zdravlja na radu, zaštite životne sredine i zaštite od požara i eksplozija u Ministarstvu odbrane i Vojsci Srbije pod uslovima propisanim zakonima kojima se uređuju ove delatnosti;
- 47) uređivanje načina i postupka planiranja, organizovanja, sprovođenja i kontrole zaštite životinja i zdravstveni nadzor nad proizvodnjom i prometom namirnica i predmeta opšte upotrebe u Ministarstvu odbrane i Vojsci Srbije;
- 48) propisivanje načina i postupka planiranja, organizovanja, sprovođenja i kontrole metrološke delatnosti za potrebe Ministarstva odbrane i Vojske Srbije pod uslovima propisanim zakonom kojim se uređuje metrološka delatnost i međunarodnim propisima i standardima;
- 49) propisivanje načina i postupka planiranja, organizovanja, sprovođenja i kontrole poslova standardizacije (operativna, materijalna i administrativna), tipizacije i unifikacije proizvoda i usluga, objekata i uređaja za potrebe odbrane i Vojske Srbije i izdavanja saglasnosti pod uslovima propisanim posebnim zakonom kojim se uređuje standardizacija i zaključenim međunarodnim ugovorima;
- 50) propisivanje načina i postupka organizovanja poslova izrade nomenklature i kodifikacije stvari za posebne namene koje koriste Ministarstvo odbrane i Vojska Srbije;
- 51) uređivanje postupka za ocenjivanje usaglašenosti u istraživanju, razvoju i proizvodnji naoružanja i vojne opreme, izvođenju radova i vršenju usluga za potrebe Ministarstva odbrane i Vojske Srbije pod uslovima propisanim posebnim zakonom kojim se uređuje ova delatnost i prihvaćenim međunarodnim propisima, standardima odbrane i srodnim dokumentima;
- 52) donošenje standarda odbrane Republike Srbije (SORS), propisa o kvalitetu proizvoda i srodnih dokumenata, metroloških uslova i uputstava za pregled merne opreme u oblasti odbrane;
- 53) propisivanje načina određivanja taktičkih i tehničkih nosilaca za naoružanje i vojnu opremu i ostala sredstva u Ministarstvu odbrane i Vojsci Srbije;
- 54) saradnju i koordinaciju sa organima državne uprave i ostalim državnim organima, organima autonomnih pokrajina i organima jedinica lokalne samouprave u pripremanju i sprovođenju planova odbrane i izvršavanju propisanih nadležnosti, prava i dužnosti;
- 55) organizaciju, prenošenje i sprovođenje mera pripravnosti, mobilizacije i popune državnih organa, organa jedinica lokalne samouprave, privrednih
- 56) zajednički civilno-vojni sistem upravljanja vazdušnim saobraćajem za potrebe odbrane pod uslovima propisanim zakonom kojim se uređuje vazdušni saobraćaj;
- 57) zajednički civilno-vojni sistem upravljanja unutrašnjim plovnim putevima i ratnim režimom plovidbe pod uslovima propisanim zakonom kojim se uređuje unutrašnja plovidba;
- 58) donošenje akata o osnivanju vojnozdravstvenih ustanova primarnog, sekundarnog i tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite;
- 58a) UREĐIVANJE PLANIRANJA RAZVOJA SISTEMA ODBRANE;
- 59) druge poslove određene zakonom.

Ministar odbrane u obavljanju poslova iz stava 2. ovog člana donosi: naređenja, naredbe, naloge, odluke, pravila, smernice, uputstva i propise i druga akta za koje je ovlašćen ovim zakonom i drugim zakonima.

Za izvršavanje akata koje donosi predsednik Republike i donošenje akata po ovlašćenju predsednika Republike, ministar odbrane donosi: naređenja, naredbe, smernice, odluke, pravila i druga akta, i odgovoran je za njihovo izvršavanje.

Propisi iz st. 3. i 4. ovog člana objavljaju se u "Službenom vojnom listu", na način koji propiše ministar odbrane.

Član 15.

Generalštab Vojske Srbije je u sastavu Ministarstva odbrane i vrši poslove iz svoje nadležnosti, u skladu sa zakonom i ovlašćenjima predsednika Republike i ministra odbrane.

Generalštab Vojske Srbije obavlja poslove koji se odnose na:

- 1) izradu doktrinarnih dokumenata;
- 2) izradu Plana upotrebe vojske Srbije;
- 3) izradu Plana mobilizacije Vojske Srbije;
- 4) izradu smernica za izgradnju operativne i funkcionalne sposobnosti Vojske Srbije;
- 5) pripremu PREDLOGA akata o organizaciji komandi, jedinica i ustanova Vojske Srbije;
- 5a) geotopografsko obezbeđenje i izradu geotopografskog materijala za potrebe odbrane i drugih korisnika van sistema odbrane;
- 6) organizovanje mera pripravnosti na osnovu akata predsednika Republike ili ministra odbrane;
- 7) druge poslove određene zakonom i aktima predsednika Republike i ministra odbrane.

Član 21.

Zajednički civilno-vojni sistem upravljanja vazdušnim saobraćajem za potrebe odbrane obuhvata:

- 1) upravljanje vazdušnim prostorom i organizovanje vazdušnog osmatranja i obaveštavanja u koordinaciji s drugim nadležnim organima i organizacijama;
- 2) organizovanje kontrole i zaštite vazdušnog prostora;
- 3) primenu bezbednosnih regulatornih zahteva;
- 4) učešće u pripremi nacionalnog programa bezbednosti vazdušnog saobraćaja;
- 4a) učešće u pripremi i organizovanju sistema traganja i spasavanja;
- 5) organizovanje zaštite teritorije i sistema za upravljanje vazdušnim saobraćajem od terorističkog delovanja iz vazdušnog prostora;
- 6) modernizaciju sistema, opreme vojnih vazduhoplova i primenu međunarodnih standarda u odnosu na obuku pilota i način upravljanja vazduhoplovom radi povećanja bezbednosti vazdušnog saobraćaja i efikasnog korišćenja vazdušnog prostora;
- 7) interoperabilnost u sistemima komunikacije, navigacije i izviđanja vazdušnog prostora;
- 8) odobravanje i nadzor aktivnosti na snimanju iz vazdušnog prostora;
- 9) sadržaj, način izrade i distribuciju vojnog vazduhoplovног informativnog paketa;

- 10) izdavanje odobrenja za izgradnju vojnih vazduhoplovnih objekata i saglasnosti za izgradnju civilnih vazduhoplovnih objekata;
- 11) odobravanje korišćenja vojnih objekata za potrebe stranih vojnih vazduhoplova;
- 12) davanje saglasnosti nadležnom organu za prevoz opasnih materija i bioloških agensa koji mogu izazvati ili preneti zarazne bolesti ljudi i životinja, naoružanja i vojne opreme i robe dvostrukе namene u vazduhoplovnom prostoru Republike Srbije;
- 13) organizovanje službe traganja i spasavanja vojnih vazduhoplova;
- 14) primenu međunarodnih vazduhoplovnih standarda i preporuka u civilno-vojnoj kooperaciji i koordinaciji;
- 15) organizovanje sistema za upravljanje vazdušnim saobraćajem u ratnom i vanrednom stanju, saglasno Planu upotrebe Vojske Srbije;
- 16) predlaganje propisa i drugih dokumenata u skladu s propisima o vazdušnom saobraćaju;
- 17) obavljanje drugih poslova iz oblasti upravljanja vazdušnim saobraćajem za potrebe odbrane.

ZA POTREBE OBEZBEĐIVANJA SREDSTAVA ZA FINANSIRANJE FUNKCIONISANJA I UNAPREĐENJA SLUŽBE TRAGANJA I SPASAVANJA VOJNIH VAZDUHOPLOVA I ZA RAZVOJ SPOSOBNOSTI VOJSKE SRBIJE ZA UČEŠĆE U SISTEMU TRAGANJA I SPASAVANJA ZA POTREBE CIVILNOG VAZDUHOPLOVSTVA MOŽE SE OSNOVATI BUDŽETSKI FOND.

Član 22.

Ministarstvo odbrane obavlja poslove međunarodne saradnje u oblasti odbrane i vojne saradnje, u skladu sa zakonom i drugim propisima koji uređuju međunarodnu saradnju i zaključivanje međunarodnih ugovora.

~~U Ministarstvu odbrane vodi se evidencija potvrđenih međunarodnih ugovora iz oblasti odbrane i vojne saradnje, u skladu s uputstvom koje donosi ministar odbrane.~~

Ministarstvo odbrane ostvaruje međunarodnu saradnju i organizuje međunarodnu vojnu saradnju za potrebe Vojske Srbije I CIVILNE ODBRANE, u skladu s utvrđenom strategijom i politikom odbrane.

U oblasti saradnje ~~iz stava 3. ovog člana~~ IZ STAVA 2. OVOG ČLANA, Ministarstvo odbrane može da zaključuje sporazume kojima se uređuju pitanja od zajedničkog interesa u oblasti odbrane i vojne saradnje, a ne preuzimaju se nove obaveze za Republiku Srbiju.

Član 23a

~~U Ministarstvu odbrane vodi se evidencija o poginulim, nestalim, ranjenim, zarobljenim i ubijenim pripadnicima oružanih snaga bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije za period od 1991. do 19. maja 1992. godine i evidencija o nestalim i poginulim pripadnicima Vojske Jugoslavije na teritoriji Autonomne pokrajine Kosovo i Metohija 1998. i 1999. godine, radi izdavanja isprava u vezi s ostvarivanjem prava po osnovu učešća u oružanim sukobima i borbenim dejstvima na području bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Savezne Republike Jugoslavije fizičkim licima i organima državne uprave koji rešavaju o pravima po osnovu učešća u oružanim snagama i borbenim dejstvima.~~

U MINISTARSTVU ODBRANE VODI SE EVIDENCIJA O POGINULIM, NESTALIM, RANJENIM, ZAROBLJENIM I UBIJENIM PRIPADNICIMA ORUŽANIH SNAGA BIVŠE SOCIJALISTIČKE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE ZA

PERIOD OD 1991. DO 19. MAJA 1992. GODINE I EVIDENCIJA O NESTALIM I POGINULIM PRIPADNICIMA VOJSKE JUGOSLAVIJE NA TERITORIJI SAVEZNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE ZA PERIOD OD 23. MARTA 1998. GODINE DO 26. JUNA 1999. GODINE I ZA PERIOD OD 23. MARTA 2001. GODINE DO 30. JUNA 2001. GODINE, RADI IZDAVANJA ISPRAVA FIZIČKIM LICIMA I ORGANIMA DRŽAVNE UPRAVE KOJI REŠAVAJU O PRAVIMA PO OSNOVU UČEŠĆA U ORUŽANIM SUKOBIMA I BORBENIM DEJSTVIMA, U SKLADU SA PROPISIMA KOJIMA SE UREĐUJE UPRAVNI POSTUPAK I ZAŠTITA PODATAKA O LIČNOSTI.

Evidencije iz stava 1. ovog člana sadrže: ime i prezime, dan, mesec, godinu i mesto rođenja, jedinstveni matični broj građana (JMBG), prebivalište, status (identifikacija), nacionalnost, čin, stanje, mesto stanja, datum stanja, opis stanja, tip ustanove u kojoj je lice lečeno, poreklo podataka i ostale podatke o sprovedenim aktivnostima u vezi sa pronalaženjem lica.

Evidencije iz stava 1. ovog člana čuvaju se trajno.

Član 24.

Ministarstva, u okviru svog delokruga, izvršavaju zakone iz oblasti odbrane, propise za rad u ratnom i vanrednom stanju, opšta akta Narodne skupštine i Vlade, zadatke utvrđene Planom odbrane Republike Srbije i odgovaraju za postupanje pravnih lica koja su u njihovoj nadležnosti.

Ministarstva u oblasti odbrane:

- 1) na zahtev Ministarstva odbrane izrađuju akta i priloge za pripremu Plana odbrane Republike Srbije, u skladu s propisima kojima se uređuje način izrade planova odbrane;
- 1a) dostavljaju podatke o bilansnim potrebama i mogućnostima vršenja proizvodnje i usluga od značaja za odbranu iz delokruga svojih nadležnosti;
- 2) obezbeđuju planirane kapacitete i obavezne rezerve od značaja za odbranu, u skladu s odlukama i zahtevima Vlade;
- 3) ~~prate stanje priprema za odbranu iz delokruga svojih nadležnosti i odgovaraju za njihovo sprovođenje;~~
- 3) ORGANIZUJU I PRATE STANJE PRIPREMA ZA ODBRANU SUBJEKATA IZ DELOKRUGA SVOJIH NADLEŽNOSTI I ODGOVARAJU ZA NJIHOVO SPROVOĐENJE;
- 4) sačinjavaju svoj plan odbrane i sprovode sopstvene pripreme za rad u ratnom i vanrednom stanju;
- 5) donose metodološka, stručna i tehnička uputstva priprema za odbranu pravnih lica iz delokruga svoje nadležnosti;
- 6) predlažu Vladi utvrđivanje obaveza privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika od značaja za odbranu iz delokruga svojih nadležnosti;
- 7) planiraju i sprovode mere civilne zaštite i spasavanja, određene zakonom i propisima o civilnoj zaštiti;
- 8) osposobljavaju zaposlene i preduzimaju mere neophodne za uspešno funkcionisanje privrednih i drugih delatnosti u ratnom i vanrednom stanju;
- 9) sprovode mere pripravnosti u vanrednom stanju i druge mere neophodne za prelazak na organizaciju za rad u ratnom i vanrednom stanju;
- 10) obavljaju i druge poslove određene zakonom i Planom odbrane Republike Srbije.

Organi iz stava 1. ovog člana neposredno izvršavaju zadatke odbrane utvrđene planovima odbrane i odlukama nadležnih organa.

Član 29.

Organi autonomnih pokrajina i organi jedinica lokalne samouprave, u okviru svog delokruga, odgovorni su za stanje priprema za odbranu, kao i za stanje priprema privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika preko kojih građani neposredno zadovoljavaju svoje potrebe ili se realizuju zadaci iz Plana odbrane Republike Srbije.

Autonomne pokrajine, opštine, gradovi i grad Beograd u okviru svojih nadležnosti u oblasti odbrane:

- 1) izrađuju svoje planove odbrane koji su sastavni deo Plana odbrane Republike Srbije;
- 2) preduzimaju mere za usklađivanje priprema za odbranu pravnih lica u delatnostima iz svoje nadležnosti s odbrambenim pripremama autonomne pokrajine i Planom odbrane Republike Srbije;
- 3) preduzimaju mere za funkcionisanje lokalne samouprave u ratnom i vanrednom stanju;
- 4) sprovode mere pripravnosti i preduzimaju druge mere potrebne za prelazak na organizaciju za rad u ratnom i vanrednom stanju;
- 5) obavljaju i druge poslove određene zakonom.

U ratnom i vanrednom stanju, organi iz stava 1. ovog člana izvršavaju zakone, druge propise i opšta akta Narodne skupštine i Vlade, kao i propise donete iz nadležnosti organa autonomnih pokrajina i organa jedinica lokalne samouprave.

Član 39.

Ako su ugroženi: deo teritorije Republike Srbije, granični pojas, granica, život i zdravlje ljudi i životinja i materijalna dobra na tom području, na zajednički predlog ministra unutrašnjih poslova i ministra odbrane, a uz saglasnost predsednika Republike, Vlada obrazuje policijske i vojne snage za izvršavanje zajedničkih zadataka.

U izvršavanju zadataka iz stava 1. ovog člana, policijske i vojne snage su potčinjene starešini Vojske Srbije koga ovlasti predsednik Republike, na zajednički predlog ministra unutrašnjih poslova i ministra odbrane.

Logistička podrška Vojske Srbije

MATERIJALNO I FINANSIJSKO POSLOVANjE

Član 44.

Upravljanje resursima odbrane neophodnim za logističku podršku Vojske Srbije realizuje se u okviru sistema planiranja, programiranja, budžetiranja i izvršenja finansiranja odbrane.

Ministar odbrane uređuje materijalno i finansijsko poslovanje Vojske Srbije i kontrolu troškova Vojske Srbije, u skladu sa propisima kojima se uređuje materijalno i finansijsko poslovanje i kontrola za budžetske korisnike.

LOGISTIČKA PODRŠKA VOJSKE SRBIJE

Član 45.

Logistička podrška Vojske Srbije realizuje se radi zadovoljavanja operativnih potreba Vojske Srbije u:

- 1) održavanju naoružanja i vojne opreme;
- 2) snabdevanju naoružanjem i vojnom opremom i drugim sredstvima;
- 3) opštim logističkim potrebama;
- 4) planiranju, izgradnji, rušenju, uklanjanju i održavanju objekata infrastrukture;
- 5) saobraćaju i transportu ljudi i sredstava;
- 6) zdravstvenoj zaštiti;
- 7) veterinarskoj zaštiti;
- 8) bezbednosti i zdravlju na radu;
- 9) zaštiti životne sredine;
- 10) zaštiti od požara i eksplozija;
- 11) lovno-šumskoj delatnosti;
- 12) drugim logističkim delatnostima od značaja za odbranu i Vojsku Srbije.

~~Logističku podršku iz stava 1. ovog člana obavljaju ustanove i jedinice Vojske Srbije.~~

~~LOGISTIČKU PODRŠKU IZ STAVA 1. OVOG ČLANA OBAVLJAJU USTANOVE I JEDINICE VOJSKE SRBIJE, KAO I VOJNE USTANOVE KOJE SU ORGANIZACIONO I FUNKCIONALNO VEZANE ZA MINISTARSTVO ODBRANE, U KOJIMA SE OBAVLJAJU POSLOVI ZA POTREBE LOGISTIČKE PODRŠKE VOJSKE SRBIJE, KOJE NEMAJU STATUS PRAVNOG LICA, ODNOSNO KOJE POSLUJU PO PROPISIMA KOJI SE PRIMENJUJU NA BUDŽETSKE KORISNIKE.~~

~~Delatnosti iz stava 1. ovog člana mogu obavljati i:~~

- ~~1) vojne ustanove koje su organizaciono i funkcionalno vezane za Ministarstvo odbrane u kojima se obavljaju poslovi za potrebe logističke podrške Vojske Srbije, koje nemaju status pravnog lica;~~
- ~~2) vojne ustanove koje su organizaciono i funkcionalno vezane za Ministarstvo odbrane koje obavljaju proizvodnu i uslužnu delatnost i delatnost izgradnje, i održavanja objekata infrastrukture i FIZIČKO TEHNIČKOG OBEZBEDENJA i posljuju po principu sticanja i raspodele dobiti, koje upisom u sudski ODGOVARAJUĆI registar posebnih pravnih lica stiču status pravnog lica;~~
- ~~3) jednočlana privredna društva obrazovana od postojećih vojnih ustanova;~~
- ~~4) privredna društva i preduzetnici koji su osnovani i posljuju u skladu sa zakonom koji uređuje privredna društva;~~
- ~~5) javna preduzeća i ustanove koja su osnovana i posljuju u skladu sa propisima o javnim preduzećima i ustanovama.~~

~~Vojne ustanove iz stava 3. tačka 2) ovog člana i jednočlana privredna društva iz stava 3. tačka 3) ovog člana osniva Vlada, na predlog ministra odbrane.~~

Planiranje, organizovanje, sprovođenje i kontrolu vršenja logističke podrške iz stava 1. ovog člana uređuje minister odbrane.

, „VOJNE USTANOVE KOJE POSLUJU PO PRINCIPU STICANJA I RASPODELE DOBITI

Član 46a

~~LOGISTIČKU PODRŠKU IZ ČLANA 45. OVOG ZAKONA, KAO I DRUGE POSLOVE ZA POTREBE MINISTARSTVA ODBRANE I VOJSKE SRBIJE, MOGU OBAVLJATI VOJNE USTANOVE KOJE SU ORGANIZACIONO I FUNKCIONALNO VEZANE ZA MINISTARSTVO ODBRANE, KOJE OBAVLJAJU PROIZVODNU I USLUŽNU DELATNOST, DELATNOST IZGRADNJE I ODRŽAVANJA OBJEKATA INFRASTRUKTURE, FIZIČKO-TEHNIČKO OBEZBEĐENJE I DRUGE DELATNOSTI~~

I POSLUJU PO PRINCIPU STICANJA I RASPODELE DOBITI, A KOJE KOJE UPISOM U ODGOVARAJUĆI REGISTAR STIČU STATUS PRAVNOG LICA.

PORED VOJNIH USTANOVA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA LOGISTIČKU PODRŠKU I DRUGE POSLOVE ZA POTREBE MINISTARSTVA ODBRANE I VOJSKE SRBIJE MOGU OBAVLJATI I:

- 1) JEDNOČLANA PRIVREDNA DRUŠTVA OBRAZOVANA OD POSTOJEĆIH VOJNIH USTANOVA;
- 2) PRIVREDNA DRUŠTVA I PREDUZETNICI KOJI SU OSNOVANI I POSLUJU U SKLADU SA ZAKONOM KOJI UREĐUJE PRIVREDNA DRUŠTVA;
- 3) JAVNA PREDUZEĆA I USTANOVE KOJA SU OSNOVANA I POSLUJU U SKLADU SA PROPISIMA O JAVNIM PREDUZEĆIMA I USTANOVAMA.

VOJNE USTANOVE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA I JEDNOČLANA PRIVREDNA DRUŠTVA IZ STAVA 2. TAČKA 1) OVOG ČLANA OSNIVA VLADA, NA PREDLOG MINISTRA ODBRANE.

Član 47.

Građani u odbrani zemlje imaju pravo i dužnost da izvršavaju vojnu, radnu i materijalnu obavezu i učestvuju u civilnoj zaštiti i obučavanju za odbranu, u skladu sa zakonom, odlukama nadležnih organa i planovima odbrane.

~~Građani koji imaju osnovni raspored za izvršavanje vojne, radne i materijalne obaveze u odbrani zemlje mogu biti raspoređeni i na druge dužnosti od značaja za odbranu prema odluci nadležnih organa.~~

Član 51.

~~Radnoj obavezi podležu svi za rad sposobni građani koji su navršili 18 godina života do 65 godina (muškareci), odnosno do 60 godina (žene), a nemaju ratni raspored u Vojsci Srbije.~~

RADNOJ OBAVEZI PODLEŽU SVI ZA RAD SPOSOBNI PUNOLETNI GRAĐANI DO NAVRŠENE GODINE ŽIVOTA U KOJOJ SU, U SKLADU SA VAŽEĆIM PROPISIMA, OSTVARILI USLOVE ZA STICANJE PRAVA IZ PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA, A NEMAJU RATNI RASPORED U VOJSCI SRBIJE.

Pripadnici organa unutrašnjih poslova radnu obavezu izvršavaju u tom organu.

Za potrebe izvršavanja obaveze iz stava 1. ovog člana vodi se evidencija, u skladu s posebnim zakonom.

Član 60a

~~Način obučavanja građana za odbranu zemlje uređuje Vlada, na predlog ministra odbrane.~~

NAČIN OBUCAVANJA I KATEGORIJU GRAĐANA KOJU ĆE ZA POTREBE ODBRANE ZEMLJE OBUCAVATI MINISTARSTVO ODBRANE UREĐUJE VLADA, NA PREDLOG MINISTRA ODBRANE.

Član 62.

Privredna društva, druga pravna lica i preuzetnici od značaja za odbranu u obavljanju svojih delatnosti, dužni su da vrše i poslove odbrane zemlje, koji se

odnose na planiranje, organizovanje, pripremanje i osposobljavanje za rad u ratnom i vanrednom stanju i odgovorni su za obezbeđivanje obima proizvodnje i vršenje usluga u delatnostima za koje su registrovani, na nivou utvrđenom planovima odbrane i odlukama nadležnih organa.

Privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici od značaja za odbranu, organizacije, službe i drugi subjekti koji se u okviru svoje delatnosti bave poslovima osmatranja, obaveštavanja i uzbunjivanja, zaštite i spasavanja ljudi, životinja i materijalnih dobara, nastavljaju sa svojom delatnošću u ratnom i vanrednom stanju, u skladu s Planom odbrane Republike Srbije.

OSTALA PRIVREDNA DRUŠTVA, DRUGA PRAVNA LICA I PREDUZETNICI IMAJU OBAVEZU DA IZ SVOG DELOKRUGA, NA ZAHTEV MINISTARSTVA ODBRANE, DOSTAVLJAJU PODATKE OD ZNAČAJA ZA ODBRANU.

Član 68.

Pri projektovanju, izgradnji i rekonstrukciji investicionih objekata od značaja za odbranu zemlje i izradi prostornih i urbanističkih planova, pravna i fizička lica - investitori, dužni su da se pridržavaju posebnih uslova i zahteva u pogledu potreba odbrane zemlje.

Pri projektovanju i izgradnji objekata od značaja za odbranu, a posebno javnih skloništa, investitori su dužni da poštuju standarde pristupačnosti tih objekata za osobe sa invaliditetom, decu i stare osobe.

Obaveze pri projektovanju, izgradnji i rekonstrukciji skloništa propisane su posebnim zakonom.

Privredna društva, druga pravna i fizička lica koja su ovlašćena za pripremanje i izvršavanje prostornih i urbanističkih planova, kao i organi koji te planove donose dužni su da u pogledu potreba odbrane zemlje i zaštite od ratnih razaranja postupaju u skladu s propisanim merama i zahtevima Ministarstva odbrane.

~~Zahteve i mere iz st. 1. i 4. ovog člana bliže uređuje ministar odbrane.~~

Član 76.

Udruženja mogu programe svog rada zasnivati na projektima i aktivnostima u oblastima od značaja za odbranu.

UDRUŽENJE KOJE DELUJE NA TERRITORIJI REPUBLIKE SRBIJE, A SVOJE DELOVANJE TEŽIŠNO ZASNIVA U OBLASTIMA OD ZNAČAJA ZA ODBRANU I SVOJIM PROGRAMOM I PRAKTIČNIM DELOVANJEM, MASOVNOŠĆU I ORGANIZOVANOŠĆU DOPRINOSI JAČANJU SISTEMA ODBRANE, MOŽE STEĆI STATUS UDRUŽENJA OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA ODBRANU.

Ministarstvo odbrane može, na osnovu prethodno utvrđenih kriterijuma, učestovati u finansiranju projekata i aktivnosti udruženja u oblastima od značaja za odbranu.

~~Kriterijume i postupak dodele sredstava iz stava 2. ovog člana propisuje Vlada, na predlog Ministarstva odbrane.~~

KRITERIJUME I POSTUPAK ZA STICANJE STATUSA UDRUŽENJA OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA ODBRANU IZ STAVA 2. OVOG ČLANA I DODELU SREDSTAVA IZ STAVA 3. OVOG ČLANA PROPISUJE MINISTAR ODBRANE.

Član 81.

Pripreme za odbranu u Republici Srbiji se organizuju, planiraju i sprovode radi izvršavanja zadataka i efikasnog i jedinstvenog delovanja snaga odbrane.

Planom odbrane Republike Srbije utvrđuju se zadaci svih subjekata odbrane, u pogledu organizacije snaga, sredstava, mera i postupaka za rad državnih organa i upotrebu Vojske Srbije i drugih snaga odbrane u ratnom i vanrednom stanju.

Planom odbrane Republike Srbije utvrđuju se: mere pripravnosti; upotreba Vojske Srbije; zadaci i mera za mobilizaciju; funkcionisanje civilne zaštite, osmatranja i obaveštavanja i obezbeđenje komandovanja i rukovođenja korišćenjem telekomunikacionih sredstava; organizacija državnih organa i njihovo funkcionisanje; zadaci i obaveze pravnih lica i preduzetnika za vršenje proizvodnje i usluga i druge mera i aktivnosti od interesa za odbranu Republike Srbije u ratnom i vanrednom stanju.

Plan odbrane Republike Srbije priprema Ministarstvo odbrane i predlaže Vladi, osim priloga za oblasti koje pripremaju organi državne uprave u čijem su delokrugu ovi poslovi.

Priloge Plana odbrane Republike Srbije za državne organe i organe državne uprave, organe autonomnih pokrajina, organe jedinica lokalne samouprave, privredna društva i druga pravna lica od značaja za odbranu Republike, pripremaju organi iz stava 4. ovog člana.

Plan mobilizacije Vojske Srbije i Plan upotrebe Vojske Srbije izrađuje Generalstab Vojske Srbije, a predsedniku Republike predlaže ministar odbrane.

Lica koja obavljaju poslove planiranja odbrane i rukovaoci planova odbrane u državnim organima, organima autonomnih pokrajina, jedinicama lokalne samouprave, privrednim društvima, drugim pravnim licima i preuzetnicima od značaja za odbranu, podležu bezbednosnoj proveri I IZDAJE IM SE ODGOVARAJUĆI SERTIFIKAT U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE ZAŠTITA TAJNOSTI PODATAKA.

Način i postupak izvršavanja obaveze planiranja iz stava 1. ovog člana i organizovanja priprema za odbranu uređuje Vlada.

Član 102.

~~Tajni podaci koji se odnose na sistem odbrane, označeni kao podaci od interesa za nacionalnu bezbednost i sistem odbrane (prema odredbama posebnog zakona), štite se u skladu sa zakonom.~~

TAJNI PODACI KOJI SE ODNOSE NA SISTEM ODBRANE OZNAČENI KAO PODACI OD INTERESA ZA NACIONALNU BEZBEDNOST REPUBLIKE SRBIJE, KAO I TAJNI PODACI NASTALI U RADU KOMANDI, JEDINICA I USTANOVA VOJSKE SRBIJE, ČIJIM BI OTKRIVANJEM NEOVLAŠĆENIM LICIMA NASTALA ŠTETA, ŠTITE SE U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE ZAŠTITA TAJNOSTI PODATKA I NE MOGU SE UČINITI DOSTUPNIM JAVNOSTI.

TAJnim podacima značajnim za sistem obrane smatraju se:

1) podaci i dokumenta od značaja za sistem nacionalne bezbednosti, čijim bi otkrivanjem neovlašćenim licima mogla nastati šteta po interese i ciljeve u oblasti obrane;

2) podaci o planovima upotrebe vojske Srbije, ratnoj organizaciji i formaciji komandi, jedinica i ustanova vojske Srbije, podaci o borbenim i drugim materijalnim sredstvima, odnosno vrstama pokretnih stvari namenjenih potrebama obrane, čijim bi otkrivanjem neovlašćenim licima mogla nastati šteta po operativnu i funkcionalnu sposobnost vojske Srbije;

3) podaci o patentima značajnim za obranu zemlje i sredstvima i uređajima namenjenim obrani, koji su u procesu usvajanja i ispitivanja;

4) podaci o vojnim objektima i drugim nepokretnostima značajnim za obranu zemlje, izuzev podataka koji su prema propisima o zaštiti životne sredine neophodni za procenu uticaja na životnu sredinu;

5) podaci o preduzetim mera, radnjama i postupcima, sadržani u odlukama, naređenjima, saopštenjima i drugim aktima u oblasti obrane zemlje, čije bi otkrivanje nanele štetu interesima snaga obrane.

Vlada na predlog ministarstva obrane bliže uređuje podatke značajne za sistem obrane koji se moraju čuvati i štititi u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita tajnosti podataka, poslove od posebnog značaja za sistem obrane koje u državnim organima, preduzećima i drugim pravnim licima treba štititi primenom posebnih mera bezbednosti, kao i kriterijume za popunu radnih mesta na kojima se ovi zadaci i poslovi obavljaju.

Član 105.

Nepokretnim stvarima za posebne namene smatraju se: zemljište, zgrade, podzemni i nadzemni objekti s pratećom infrastrukturom, koji se u Ministarstvu obrane i Vojsci Srbije koriste za vojne potrebe, kao i druge nepokretnе stvari koje se nalaze u vojnem krugu.

Nepokretnosti iz stava 1. ovog člana su u svojini Republike Srbije.

~~Način vođenja posebne evidencije o nepokretnostima iz stava 1. ovog člana i vrednosno praćenje pod uslovima propisanim zakonom kojim se uređuje državni premer i katastar, kao i način i postupak popisa nepokretnosti, propisuje ministar obrane.~~

NAČIN PRIBAVLJANJA, RASPOLAGANJA, KORIŠĆENJA, UPRAVLJANJA I ODRŽAVANJA NEPOKRETNIH STVARI IZ STAVA 1. OVOG ČLANA PROPISUJE MINISTAR OBRANE.

NAČIN VOĐENJA POSEBNE EVIDENCIJE O NEPOKRETNOSTIMA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA I VREDNOSNO PRAĆENJE POD USLOVIMA PROPISANIM ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE DRŽAVNI PREMER I KATASTAR, KAO I NAČIN I POSTUPAK POPISA NEPOKRETNOSTI, PROPISUJE MINISTAR OBRANE.

Pristup nepokretnim stvarima za posebne namene, van slučajeva njihovog redovnog korišćenja, dozvoljen je samo po prethodno pribavljenom odobrenju ministra obrane.

Prava na nepokretnostima posebne namene koje koriste Ministarstvo odbrane i Vojska Srbije upisuju se u javnu knjigu o evidenciji nepokretnosti i prava na njima, u skladu sa zakonom i u evidenciju vojnih nepokretnosti, na način koji propiše ministar odbrane.

Član 105a

STABILNU SPECIFIČNU OPREMU KOJA SE KORISTI U MINISTARSTVU ODBRANE I VOJSCI SRBIJE ČINE SVE NEPOKRETNE STVARI KOJE U TOKU EKSPLOATACIJE RADE U USLOVIMA POSEBNOG RIZIKA, KAO ŠTO SU: KOTLOVI, OPREMA POD PRITISKOM, UREĐAJI NA GAS, UREĐAJI KOJI SE KORISTE U EKSPLOZIVNOJ SREDINI, INSTALACIJE I DRUGA SPECIFIČNA OPREMA U OBLASTI ODBRANE.

STABILNA SPECIFIČNA OPREMA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA PODLEŽE TEHNIČKOJ KONTROLI KOJI VRŠE ODGOVORNA STRUČNA LICA U MINISTARSTVU ODBRANE.

NAČIN I USLOVE ZA OBAVLJANJE POSLOVA TEHNIČKE KONTROLE NAD STABILNOM SPECIFIČNOM OPREMOM PROPISUJE MINISTAR ODBRANE.

Član 107b

Vojno pravobranilaštvo u pravnim postupcima pred sudovima, organima uprave i drugim nadležnim organima zastupa Ministarstvo odbrane i Vojsku Srbije kada imaju položaj stranke ili umešača o čijim pravima i obavezama se odlučuje u tim postupcima.

Kada je propisano da je u određenom postupku ili za preduzimanje samo određene radnje u postupku obavezno zastupanje stranke od strane advokata, Vojno pravobranilaštvo je ovlašćeno da preduzima zastupanje pod istim uslovima kao i advokat.

Vojno pravobranilaštvo prati i proučava pravna pitanja od značaja za rad Ministarstva odbrane i Vojske Srbije kada je to od značaja za zaštitu imovinskih prava i interesa Ministarstva odbrane i Vojske Srbije i o uočenim problemima obaveštava ministra odbrane i druge nadležne organe.

Vojno pravobranilaštvo je ovlašćeno da pokrene postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti propisa i opštih akata ako oceni da su propisom, odnosno opštim aktom povređena imovinska prava i interesi Republike Srbije u pogledu sredstava koja koriste Ministarstvo odbrane i Vojska Srbije za potrebe odbrane i bezbednosti ili zakonom utvrđen položaj Vojske Srbije.

Vojno pravobranilaštvo daje pravna mišljenja na modele, odnosno nacrte pravnih poslova koje Ministarstvo odbrane i Vojska Srbije zaključuju sa drugim pravnim subjektima, ako ti pravni poslovi za predmet imaju imovinska prava i obaveze Ministarstva odbrane i Vojske Srbije.

Vojno pravobranilaštvo može na zahtev drugog pravobranilaštva pružiti stručnu pomoć ili preuzeti zastupanje.

Vojno pravobranilaštvo pre pokretanja parnice ili drugog sudskog ili upravnog postupka ili u toku tog postupka preduzima potrebne mere radi sporazumnog rešavanja spornog odnosa.

VOJNO PRAVOBRANILAŠTVO MOŽE PO POTREBI ANGAŽOVATI SUDSKE VEŠTAKE ODGOVARAJUĆE STRUKE SA LISTE SUDSKIH VEŠTAKA.

Član 107g

Vojnog pravobranioca i zamenike vojnog pravobranioca postavlja ministar odbrane ~~iz sastava profesionalnih pripadnika Vojске Srbije~~.

Za vojnog pravobranioca i zamenike vojnog pravobranioca može biti postavljeno lice koje ispunjava uslove propisane za postavljenje državnog pravobranioca, odnosno zamenika državnog pravobranioca.

Član 107d

~~Zaposleni u Vojnom pravebranilaštvu jesu: sekretar Vojnog pravebranilaštva, pravebranilački pomoćnici i pravebranilački pripravnici.~~

ZAPOSLENI U VOJNOM PRAVOBRANILAŠTVU SU: SEKRETAR VOJNOG PRAVOBRANILAŠTVA, PRAVOBRANILAČKI POMOĆNICI, PRAVOBRANILAČKI PRIPRAVNICI I DRGI PROFESIONALNI PRIPADNICI VOJSKE SRBIJE ZAPOSLENI NA ADMINISTRATIVNO TEHNIČKIM I DRUGIM PRATEĆIM POSLOVIMA OD ZNAČAJA ZA RAD VOJNOG PRAVOBRANILAŠTVA.

Na prava i obaveze vojnog pravobranioca, zamenika vojnog pravobranioca i zaposlenih u Vojnom pravobranilaštvu primenjuju se propisi o službi

Član 108.

Poslove državne uprave u Ministarstvu odbrane obavljaju državni službenici, nameštenici i ~~profesionalna vojna lica, koja su raspoređena~~ PROFESIONALNI PRIPADNICI VOJSKE SRBIJE, KOJI SU RASPOREĐENI u Ministarstvo odbrane.

Kancelarijsko poslovanje u Ministarstvu odbrane i Vojsci Srbije uređuje Vlada.

Član 108a

ODREDBE OVOG ZAKONA O PRAVIMA, OBAVEZAMA I ODGOVORNOSTI ZAPOSLENIH U MINISTARSTVU ODBRANE JEDNAKO SE ODNOSE NA ŽENE I MUŠKARCE.

Član 109.

Sastavni deo Pravilnika o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu odbrane ~~su prilozi koji sadrže sistematizovana radna mesta JE PREGLED BROJA SISTEMATIZOVANIH RADNIH I FORMACIJSKIH MESTA profesionalnih pripadnika Vojске Srbije raspoređenih u Ministarstvo odbrane i vojnim jedinicama i vojnim ustanovama u kojima se ne obavljaju poslovi iz nadležnosti Ministarstva odbrane, a koji su organizaciono i funkcionalno vezani za Ministarstvo odbrane.~~

Član 112.

Novčanom kaznom od 50.000,00 do 250.000,00 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice:

- 1) ako ne postupi po nalogu ovlašćenog lica za inspekcijske poslove (član 17. stav 2);
- ~~2) ako Ministarstvu odbrane ne dostavi podatke od značaja za odbranu iz svog delokругa (član 27. stav 1);~~
- 2) AKO MINISTARSTVU ODBRANE NE DOSTAVI PODATKE OD ZNAČAJA ZA ODBRANU IZ SVOG DELOKRUGA (ČLAN 27. STAV 1. I ČLAN 62. STAV 3);
- 3) ako nadležnom organu ne dostavi podatke iz programa svog naučnoistraživačkog rada i razvoja ili o svom naučnoistraživačkom dostignuću ili saznanjima značajnim za odbranu zemlje, ili ako nadležnim organima ne stavi na uvid ili ne predava na korišćenje podatke od značaja za odbranu zemlje kojima raspolaže (član 71);
- 4) ako organ nadležan za standardizaciju i tipizaciju proizvoda i usluga, objekata ili uređaja od posebnog značaja za odbranu zemlje ne pribavi saglasnost Ministarstva odbrane (član 72. stav 1).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 20.000,00 dinara i odgovorno lice u pravnom licu.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 20.000,00 dinara i lice u državnom organu čiju je odgovornost utvrdio nadležni organ.

Član 113.

Novčanom kaznom od 250.000,00 do 500.000,00 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice:

- ~~1) ako na zahtev nadležnog organa prioritetno ne proizvodi predmete ili ne vrši usluge od značaja za odbranu zemlje (član 65);~~
- 2) ako bez saglasnosti nadležnog organa izmeni namenu proizvodno-tehnološke celine koja služi za proizvodnju predmeta ili vršenje usluga od posebnog značaja za odbranu zemlje (član 66. stav 1);
- 3) ako kao korisnik objekata od posebnog značaja za odbranu ne preduzima propisane mere zaštite tih objekata (član 67. stav 2);
- 4) ako se pri projektovanju, izgradnji i rekonstrukciji investicionih objekata i skloništa i izradi prostornih i urbanističkih planova ne pridržava posebnih uslova i zahteva u pogledu odbrane ili ne postupa u skladu s posebnim merama i zahtevima Ministarstva odbrane (član 68);
- 5) ako ne obezbedi prvenstveno prevoženje odnosno vršenje usluga za potrebe Vojske Srbije za vreme ratnog ili vanrednog stanja ili pri mobilizaciji Vojske Srbije (član 73);
- ~~6) ako svoje pripreme i izvršavanje drugih zadataka i poslova ne uskladi s Planom odbrane Republike Srbije i odlukama i zahtevima nadležnih organa (član 82. stav 1);~~
- 6) AKO SVOJE PRIPREME I IZVRŠAVANJE DRUGIH ZADATAKA I POSLOVA NE USKLADI SA PLANOM ODBRANE REPUBLIKE SRBIJE I ODLUKAMA I ZAHTEVIMA NADLEŽNIH ORGANA (ČLAN 24. STAV 2. TAČKA 3) I ČLAN 82. STAV 1);
- ~~7) ako ne izrađuje svoje planove razvoja (član 84. stav 1);~~
- 7) AKO NE IZRADI PLAN ODBRANE I AKO NE IZRADI PLAN RAZVOJA (ČLAN 24. STAV 2. TAČKA 4), ČLAN 28. TAČKA 2), ČLAN 29. STAV 2. TAČKA 1) I ČLAN 84. STAV 1);
- 8) ako ne usklađuje planove odbrane u skladu s nastalim promenama i potrebama (član 85. stav 2);

9) ako nadležnom organu ne dostavlja izveštaje o sprovođenju priprema za odbranu (član 86. stav 2).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 35.000,00 dinara i odgovorno lice u pravnom licu.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 35.000,00 dinara i lice u državnom organu čiju je odgovornost utvrdio nadležni organ.

ANALIZA EFEKATA ZAKONA

Sistem odbrane Republike Srbije prvi put je na jedinstveni način uređen donošenjem Zakona o odbrani i Zakona o Vojsci Srbije 2007. godine. Nakon toga su 2009. godine i početkom 2015. godine vršene izmene i dopune čime je uređena odbrana i bezbednost Republike Srbije i njenih građana, kao i mere za slučaj vanrednog stanja.

Osnove za planiranje i normativno uređenje sistema odbrane i nadležnosti Vojske Srbije u odbrani utvrđene su Strategijom odbrane Republike Srbije, i Strategijom nacionalne bezbednosti RS, donetim krajem 2009. godine, iz kojih proizilazi da je Vojska Srbije osnovni subjekt sistema odbrane koji predstavlja jedinstvenu, strukturno uređenu celinu snaga i subjekata odbrane čiji je osnovni cilj zaštita interesa Republike Srbije od oružanog ugrožavanja spolja. Ciljevi politike odbrane Republike Srbije koji proističu iz strategijskih opredeljenja jesu efikasan sistem odbrane, mir i povoljno bezbednosno okruženje i integracija u evropske i druge međunarodne bezbednosne strukture.

Ključni problemi, mere i cilj ovog zakona

Ključni problemi koje treba rešiti Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o odbrani su problemi uočeni u praktičnoj primeni Zakona o odbrani („Službeni glasnik RS”, br. 116/07, 88/09, 88/09-dr.zakon, 104/09-dr. zakon i 10/15) i usaglašavanje sa promenama u pravnom sistemu Republike Srbije izvršenim nakon stupanja na snagu izmena i dopuna koje su stupile na snagu 2015. godine, otklanjanje uočenih pravnih praznina i nepreciznosti u pojedinim rešenjima koje stvaraju teškoće u tumačenju odredaba zakona, kao i potreba preciziranja pojedinih ovlašćenja za donošenje podzakonskih akata za izvršavanje ovog zakona.

Imajući u vidu da se radi o strogo poverljivom dokumentu predlaže se da nadležni skupštinski odbor razmatra godišnji izveštaj Vlade o stanju priprema za odbranu, umesto da se izveštaj usvaja na plenarnoj sednici.

Dopunjue se i precizira delokrug poslova Ministarstva odbrane u oblasti: mobilizacije i aktiviranja subjekata sistema odbrane za izvršavanje zadataka u ratnom i vanrednom stanju; obuke građana za odbranu zemlje; civilno-vojnih odnosa u oblasti odbrane i bezbednosti; saobraćaja i transporta ljudi i sredstava u sistemu odbrane; određivanja zaštitnih zona oko vojnih kompleksa i vojnih objekata; akata o organizaciji i planiranju razvoja sistema odbrane..

Omogućava se osnivanje budžetskog fonda za potrebe obezbeđenja sredstava za finansiranje funkcionisanja i unapređenja službe traganja i spasavanja vojnih vazduhoplova i razvoj sposobnosti Vojske Srbije po ovom pitanju.

Vojnim ustanovama koje posluju po principu sticanja i raspodele dobiti i imaju status pravnog lica omogućava se da, pored logističke podrške, mogu obavljati i druge poslove za potrebe Ministarstva odbrane i Vojske Srbije.

Udruženjima koja svoje delovanje težišno zasnivaju na oblastima od značaja za odbranu i svojim programima, delovanjem, masovnošću i organizovanošću doprinose jačanju sistema odbrane, omogućava se sticanje statusa udruženja od posebnog značaja za odbranu.

Predlogom da se odrede vrste tajnih podataka nastalih u radu komandi, jedinica i ustanova VS koje je neophodno označiti kao podatke od značaja za nacionalnu

bezbednost i sistem odbrane i kao takve ih posebno zaštititi, sprečava se da njihova dostupnost javnosti proizvede ozbiljne pravne i druge posledice po interesu zaštićene zakonom, što bi moglo dovesti do ugrožavanje sistema odbrane i bezbednosti zemlje, kao i operativne i funkcionalne sposobnosti Vojske Srbije.

Utvrđuje se pojma stabilne specifične opreme, uspostavlja se obaveza vršenja tehničkog nadzora nad ovom opremom i stvara zakonski osnov za donošenje posebnog propisa kojim bi se ova oblast uredila u Ministarstvu odbrane.

Precizira se da poslove državne uprave u Ministarstvu odbrane, pored državnih službenika i nameštenika i profesionalnih vojnih lica obavljaju i civilna lica na službi u Vojsci Srbije.

Cilj koji treba postići donošenjem ovog zakona je potreba da se otklone problemi i nedostaci uočeni u postupku redovnog praćenja primene propisa i akata kojima se uređuje sistem odbrane i usaglašavanja sa promenama u pravnom sistemu Republike Srbije, čime bi se obezbedilo efikasno funkcionisanje sistema odbrane.

Na koga i kako će najverovatnije uticati rešenja u Zakonu

Izmenama ovog zakona ne dira se u propisani obim prava i obaveza građana i drugih pravnih lica u odbrani, već se preciziraju odredbe zakona koje se odnose na ovlašćenje za bliže uređivanje poslova koji su od značaja za potrebe odbrane, odnosno dopunjuje se i precizira delokrug poslova koje obavlja Ministarstvo odbrane.

Rešenja u zakonu utičaće i na ograničenje mogućnosti da građani, različita udruženja i organizacija pristupaju informacijama, podacima i dokumentaciji koja se odnosi na upotrebu Vojske u izvršavanju Ustavom i zakonima utvrđenih nadležnosti, čime se sprečava eventualno nastupanje štetnih posledica po nacionalnu bezbednost i sistem odbrane.

Kakve troškove će primena Zakona stvoriti građanima i privredi

Sprovоđenje Zakona neće stvoriti dodatne troškove za građane, privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike

Da li su pozitivne posledice donošenja Zakona takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti

Donošenjem ovog Zakona obezbeđuje se efikasnije funkcionisanje sistema odbrane i izvršavanje zadataka odbrane bez angažovanja dodatnih sredstava iz budžeta.

Predložena rešenja će uticati na efikasnost i poboljšanje bezbednosti i mera zaštite, kao i zaštitu imovinskih prava i interesa Republike Srbije u pogledu sredstava koja koriste Ministarstvo odbrane i Vojska Srbije za potrebe odbrane i bezbednosti.

Da li se Zakonom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurenca

Predmet ovog zakona nije uređivanje delatnosti privrednih subjekata i ne podržava se stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurenca.

Da li su sve zainteresovane strane imale priliku da se izjasne o Zakonu

U internoj proceduri pripreme Predloga zakona učestvovale su sve organizacione jedinice Ministarstva odbrane i Vojske Srbije, tokom koje su razmotrene sve pismeno dostavljene primedbe i predlozi, od kojih je značajan broj uvažen i inkorporiran u tekst Predloga zakona.

Sprovedena je javna rasprava u okviru koje su održana tri okrugla stola u Novom Sadu, Nišu i Beogradu. Razmotrene sve pisane primedbe i predlozi koji su Ministarstvu odbrane dostavljeni u toku javne rasprave, kao i usmene primedbe i sugestije iznete na okruglim stolovima, a primedbe koje su prihvачene unete su u tekst Predloga zakona.

**Koje će se mere tokom primene Zakona preduzeti
da bi se ostvarilo ono što se Zakonom predviđa**

Radi sprovođenja ovog zakona potrebno je doneti Uredbu o podacima od značaja za sistem odbrane koji se moraju čuvati i štiti u skladu sa zakonom, poslovima od posebnog značaja za sistem odbrane koje u državnim organima i drugim pravnim licima treba štititi primenom posebnih mera bezbednosti i kriterijumi za popunu radnih mesta na kojima se ti zadaci i poslovi obavljaju.

Takođe, potrebno je doneti propis kojim će ministar odbrane urediti kriterijume i postupak za sticanje statusa udruženja od posebnog značaja za odbranu, kao i propis kojim će se urediti postupak vršenja tehničkog nadzora nad stabilnom specifičnom opremom, kao i Uredba o načinu obučavanja i kategorijama građana koje će za potrebe odbrane obučavati Ministarstvo odbrane.

Iz nadležnosti ministra odbrane, potrebno je doneti:

- Pravilnik o načinu i postupku racionalizacije i unapređenja saobraćaja i transporta ljudi i sredstava u sistemu odbrane;
- Pravilnik o kriterijumima i postupku za sticanje statusa udruženja od posebnog značaja za odbranu i dodelu sredstava za finansiranje projekata i aktivnosti udruženja u oblasti od značaja za odbranu;
- Pravilnik o načinu vođenja posebne evidencije o nepokretnostima posebne namene, njihovom vrednosnom praćenju i načinu i postupku popisa nepokretnosti za posebne namene;
- Pravilnik o načinu i uslovima za obavljanje poslova tehničkog nadzora nad stabilnom specifičnom opremom koja se koristi u Ministarstvu odbrane i Vojsci Srbije.

Istovremeno će se izvršiti usaglašavanje pojedinih podzakonskih propisa koji su doneti radi izvršenja Zakona o odbrani („Službeni glasnik RS”, br. 116/07, 88/09, 88/09-dr.zakon, 104/09-dr. zakon i 10/15).

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada

Obradivač: Ministarstvo odbrane

2. Naziv propisa

PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ODBRANI

DRAFT LAW OF THE AMENDMENTS OF THE LOW ON DEFENCE

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane ("Službeni glasnik RS", broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

- a) Odredba Sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa /
- b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma /
- v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizilaze iz navedene odredbe Sporazuma /
- g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizilaze iz navedene odredbe Sporazuma /
- d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije /

PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ODBRANI NIJE PREDVIĐEN NACIONALNIM PROGRAMOM ZA INTEGRACIJU REPUBLIKE SRBIJE U EVROPSKU UNIJU.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

- a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima /
- b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima /
- v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima /
- g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost /
- d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije /

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu

usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

NE POSTOJE ODGOVARAJUĆI PROPISI EVROPSKE UNIJE SA KOJIMA JE POTREBNO OBEZBEDITI USKLAĐENOST

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

/

7. Da li je propis preведен na neki službeni jezik Evropske unije?

/

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

/